

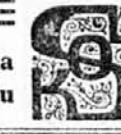
SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Mesečni prilog „Sokolska prosveta“

Ljubljana,
5. maja 1933.

Izlazi svakog petka • Godišnja pretplata 50 Din • Uredništvo i uprava nalazi se u Učiteljskoj tiskari, Frančiškanska ulica 6, telefon broj 2177 • Račun poštanske štedionice broj 12.943 • Oglasi po ceniku • Rukopisi se ne vraćaju

God. IV
Broj 19

Zaključci III redovne glavne skupštine Saveza SKJ

Ovogodišnja III redovna glavna godišnja skupština Saveza SKJ, u svom zasedanju od 23 apr. o. g. u Beogradu, donela je po pitanjima i predlozima iznetim na skupštinskim pretkonferencijama od 20 i 22 aprila o. g. sledeće zaključke:

ZAKLJUČCI PO PREDLOZIMA UPRAVE SAVEZA SKJ

I
Povodom zakona o izmenama i dopunama zakona o osnivanju SKJ

Izvršni odbor Uprave Saveza SKJ ovlašćuje se, da po stupanju na snagu zakona o izmenama i dopunama zakona o osnivanju SKJ:

1) odredi saziv vanrednih glavnih skupština sokolskih četa, društava i zatim župa sa dnevnim redom: izbor uprave;

2) da izradi pravilnik za održavanje ovih skupština u duhu osnovnih načela novoga zakona;

3) da po izvršenom izboru sokolskih župa odmah sazove saveznu glavnu skupštinu radi izbora savezne uprave i donošenja nove organizacije i da izradi pravilnik za saziv ove skupštine;

4) da pripremi celokupnu novu organizaciju u duhu naredjenja novoga zakona, i da predloge za novu organizaciju pošalje upravama župa, da bi delegati mogli novu organizaciju proučiti, pre održavanja glavne skupštine.

II

Povećanje tiraže saveznih sokolskih listova

U pogledu primanja sokolskih saveznih listova zaključuje se:

a) da je svaka jedinica obvezna preplatiti se na sva četiri savezna lista;

b) da je svaki funkcioner župe i društva obvezatan preplatiti se na »Sokolski glasnik«;

c) da su svi načelnici i načelnice župa, društava i četa obvezati preplatiti se na »Soko«;

d) da Izvršni odbor SKJ radi na tome, da se sve osnovne i srednje škole preplate na sva četiri savezna lista;

e) da videna lica iz sokolskih krugova, a iz svih mesta naše otadžbine, nastope sakupiti što veći broj oglasivača za »Sokolski glasnik«;

f) da se obustavi slanje listova svim preplatnicima, koji su dužni na preplatama više od dve godine dana.

Ovako bi dobili ovaj broj preplatnika:

»Sokolski glasnik«	25.000; protuvrednost	Din 1,250.000
»Soko«	5.000; protuvrednost	" 150.000
»Sokolić«	6.000; protuvrednost	" 120.000
»Naša radost«	10.000; protuvrednost	" 100.000
Oglasni 50 strana u protuvrednosti	" 175.000	

Svega Din 1,795.000

III

Prilog »Sokolskog glasnika« — »Sokolsko selo«

Imajući u vidu osobiti značaj razvita našeg Sokolstva na selu i da se ono što više unapredi i potpomogne, te da se i seljačkim slojevima takođe i putem štampe noda potrebiti elan za stupanje u sokolske redove, a da se samo Sokolstvo na selu što jače afirme, a izlazeći time ujedno i u ovom pogledu u susret željama bratskih župa, koje imaju sokolske čete, zaključuje se:

da se počne izdavanjem priloga »Sokolskog glasnika« pod imenom »Sokolsko selo«. Ovaj prilog izlazio bi, za sada, u opsegu

od 2 stranice »Sokolskog glasnika«, i to odmah, najmanje jedanput mesečno, s gradivom pisanim pučki i na način dostupan našim seoskim slojevima, u jezičnom pogledu pak srpsko-hrvatski, latinski i ciriličicom u ekavstini, te slovenački. U ovom prilogu nastojeće se da se obraduju, poređ sokolskih, takođe i pitanja kulturnog, socijalnog, zdravstvenog i gospodarskog značaja. Tehničko i redakcijsko uređivanje ovoga priloga provodiće uredništvo »Sokolskog glasnika«, koje će izvesti i organizaciju ove osnove. Izdavanje ovog priloga neće uticati na poskupljivanje lista.

IV

Medusobno tikanje članova i članica

Na predlog načelnštva Saveza u pogledu medusobnog tikanja braće i sestara zaključuje se:

da se isposluje na merodavnom mestu brisanje dosadanje prvog stavka čl. 9 Statuta o organizaciji SKJ i da se umesto toga postavi stavka:

»Članovi sokolske organizacije nazivaju se medusobno »brate«, odnosno »sestro«, a oslovljavaju se sa »Ti«.

Ovo ima svoga osnova u sledećem:

Prema našim sokolskim načelima treba da se nazivaju članovi i članice sokolske organizacije braćom i sestrinom. To načelo potkrepljeno je s potpuno bratskim odnosima, koji treba da vladaju među svima članovima Sokolstva. Ti bratski odnosi temelje se na nutom medusobnom poštovanju, i u granicama tega medusobnog poštovanja mora da se kreće međusobni odnos kao i ravnjanje sokolske braće i sestara. Kako to poštovanje vredi medusobno za braću, tako isto vredi medusobno i za sestre i konačno prema tome medusobno i za braću i za sestre.

Drugo načelo, koje smo usvojili i koje takođe taktički provodimo, je potpuna jednakopravnost i jednakost među svim članovima Sokolstva, a što je naročito istaknuto među muškim i ženskim članstvom.

Medusobno nazivanje »brate« i »sestre« vanjski je znak unutarnjeg istinskog bratskog, odnosno sestrinskog odnosa među članstvom naše organizacije.

Taj vanjski znak rađa naravnom posledicom, da se braća i sestre takođe i tikanju.

Tikanje pak dosada bilo je po pravilima dozvoljeno samo među samom braćom i među samim sestrinom. Braća i sestre po dosadašnjim pravilima smeli su tikanati samo, ako su to dopuštali njihovi privatni vansokolski odnosi.

Za ograničenje tikanja nemamo pravoga razloga.

U svoje doba uveli smo to ograničenje radi toga, da se tikanjem ne bi dala prilika za prećintimo zbljenje obju spolova, što bi moglo lako da urodi neželjenim posledicama. Ali ako uzmemo u obzir temelj našega bratstva, to je u prvom redu medusobno poštovanje, te onda pre pomenuti razlog otpada, a time već nestaje i razlog da kršimo apsolutnu jednakopravnost među članovima i članicama što im ne dopuštamo da se kao braća i sestre u sokolskom smislu također i tikanju.

Tikanje je vanjski znak bratstva i sestrinstva, kao i nazivanje sa »brate« i »sestro«.

To javno priznavanje i učvršćavanje našeg unutarnjeg medusobnog bratskog odnosa treba dakle da se dosledno izvede do konca bez svakog ograničenja, jer uvidamo, da je dosadanje ograničenje bez pravoga razloga i osnove.

Pored toga, moramo da budemo takođe i svesni, da je Jugoslovenu tikanje svojstveno. Na sakom koraku onažamo, da se naša braća i naše sestre, naročito u istočnim i južnim krajevima naše otadžbine, skoro bez iznimke, tikanju, i da to tikanje proizlazi iz upoznavanja u Sokolstvu, ali takođe

der i iz tipično jugoslovenskih običaja toga dela naroda, što je potpuno naravno, a nikako štetno. Zabranu, koja je do danas u tome pogledu postojala, nije bila prirodna, i usled toga je i nepotrebna i neumesna; a što je nepotrebno i neumesno, treba da odbacimo.

V

Rezolucija konferencije starešina župa

Konferencija starešina župa, održana na dan 22 aprila 1933. g., nakon saslušanja izveštaja anketnog odbora za preispitivanje sletskih računa iz godine 1930, izabranog na redovnoj godišnjoj skupštini Saveza SKJ u Beogradu dne 9 aprila 1932. g., donosi ovu

rezoluciju:

1) Izveštaj anketnog odbora uzima se na znanje.

2) Rešava se, da se konferenciji delegata podnese za glavnu skupštinu ovaj predlog:

»Glavna skupštipna prima na znanje izveštaj nadzornog odbora, podnesen na redovnoj glavnoj skupštini dne 9 aprila 1932. g., u stvari pregleda sletskih računa iz 1930. g., te se rešava da se prede na dnevni red.«

ZAKLJUČCI PO PREDLOZIMA SOKOLSKIH ŽUPA

Sokolska župa Bjelovar

1

Ima se stvoriti zaključak obvezantan za sve sokolske jedinice, da se u buduću sokolske zastave ne posvećuju, nego samo razvijaju.

Izvršni odbor Saveza proučavao je ovo pitanje, jer je i sam uvideo velike nezgodnosti, koje su se tu i tamo javljale usled pojave, kako ih iznosi br. Sok. župa Bjelovar. No Izvršni odbor Saveza, poštujući svači uverenje, a ne želići da dira i u narodne tradicije onog dela našeg naroda, koji bezuvetno traži da se zastave posvećuju, nije doneo definitivnog rešenja, već je odlučio, a što i sada predlaže br. skupštini, da se po ovom pitanju konzultuju sve bratske župe, pa da se onda temeljem njihovog mišljenja i predloga doneće definitivna odluka.

2

Da se izmeni pravilnik o pogodovanju vožnji članova SKJ i da se u mesto dosadašnjih 50% popusta dozvoli 75% za grupe Sokola, koji polaze na sokolske pretride.

Izvršni odbor Saveza imao je to u vidu, pa je izradio naročiti pravilnik za popust na župama, a koji bi imao zameniti postojeći. Povodom ovog novog predloženog projekta pravilnika u dva maha održane su anketne sednice u Ministarstvu saobraćaja, odnosno u Generalnoj direkciji državnih železnic. Izradio se i opsežan elaborat, koji se je dao kao tumačenje tom novom projektu pravilnika, a kojim su se tražile stvarne potrebe sokolskih župa, tako da bi one onda mogle doista bez smetnja i većih materijalnih žrtava da vrše svoje organizatorno delo. Međutim, iako je taj pravilnik bio podnešen još u januaru 1932. god., on do danas još nije obelodanjen, jer čeka na konačnu korekciju i odobrenje nadležnog ministarstva.

3

Da se izradi, da se sve sokolske javne pretride, pa ma bile spojene i sa igrankom, oslobođe od plaćanja taksa.

Savezu SKJ stiglo je do sada više molbe za oprost od plaćanja taksa na sokolske pretride, a za koje je Savez zamoljen da poradi, da se one uvrste u finansijski zakon. Naročito bile su dokumentarno obrazložene molbe Sok. župe Ljubljana, koja je molila, da se od državnih i banovinskih taksa oslobođe sve sokolske pretride, a

ne samo one koje imaju karakter javnog časa i akademije. Nadalje,

molba sletskog odbora ljubljanskog pokrajinskog sleta, da se sve pretride koje se budu održavale prilikom sleta u ovoj godini, oslobođe od plaćanja taksa. Kako ova tako i sve ostale molbe uprava Saveza uputila je s najboljim zagovorom na nadležna mesta, ali se to na žalost nije uspelo da unese kao amandman u finansijski zakon. Savez je nadalje primio od župe Maribor već pre naročitu molbu, da se sve pretride lutkarskih pozorišta oslobođe od plaćanja taksa. I ova molba bila je upućena nadležnim ministarstvima, ali nije bilo mogućnosti da se povoljno reši. Sto se tiče kino pretresta, i tu je Savez učinio sve što je mogao. Opetovanu putu s obrazloženim pretravkama intervenirao je u Ministarstvu finansija. Tu intervenciju učinio je dapačić već godine 1930. svojim aktom br. 659 od 3 maja, ali je od Ministarstvu finansija dobio rešenje br. 33244, kojim se decidirano izjavljuje, da bioskopni ne mogu na nikoj način biti oprošteni od taksa za prikazivanje. Sve dosadašnje molbe u tom pravcu bile su pozivom na ovo rešenje odbijene. Uprava Saveza voljna je i nadalje da radi u pravcu predloga, kako ga je iznala župa, ali više od toga ne može učiniti, jer je, kako se vidi, izrabila sva sredstva koja joj stoje na raspolaganju, a sama odluka nije do nje već do faktora vanje.

Sokolska župa Celje

1

Da se izradi pravilnik za putovanje saveznih funkcionara, koji tačno i jasno predviđa kome i kojom prilikom pripada dnevnička i u kojoj visini. Pravilnik neka se odnosi na članove (ice) savezne uprave kao i saveznički načelnici.

Izvršni odbor Saveza SKJ na ovo izveštava, da od prvog dana formiranja SKJ postoji pravilnik za putovanja saveznih funkcionara. Ovaj je pravilnik bio odobren na sednici Izvršnog odbora 16 aprila 1931. g. No pošto se praksom pokazalo, da pravilnik u nekim slučajevima nije bio dosta jasan, to se doneo novi pravilnik, i to po zaključku sednice Izvršnog odbora Saveza od 20 decembra 1932. g., a koji je stupio na snagu dana 1 januara 1933. god.

Tim pravilnikom određuje se: Članovima Uprave Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije, njegovim nameštenicima i funkcionarima pripada naknadno troškova iz savezne kase za slučaj putovanja samo po odluci Izvršnog odbora Uprave Saveza, odnosno po analogu I i II zamenika starešine. Prilikom putovanja ima se upotrebiti najkraci put, odnosno najkraci i najjeftinija veza. Izuzetak od ovoga dozvoljava se samo u slučaju ako to zahteva neposredno interes posla. Prilikom putovanja pripadaju himne ove naknade:

a) dnevnička, koju početkom svake godine određuje Izvršni odbor Saveza;

b) naknada za podvoz;

c) za prenos prtljaga do stanice i obratno, ako putovanje traje duže od 48 časova i ako stanica nije

SLOVENSKO SOKOLSTVO

Važni zaključci prednjačkog zbora ČOS

U poslednjem broju našega lista izvestili smo o sednici muškoga prednjačkog zbora ČOS, na kojoj je bio izabran novi načelnik ČOS brat dr. Miroslav Klinger, a danas donosimo još druge važne zaključke, koji su bili došećeni na toj sednici.

Prednjačko ŽS već se je bavilo pitanjem o učešću češkoslovačkih Sokola na međunarodnom takmičenju, koje će se održati 1934 god. u Budimpešti, a vrhovno vodstvo tehničkog rada u ČOS donelo je o tome definitivni zaključak tek na svojem redovnom prolećnjem zasedanju dne 22 i 23 aprila o. g. Prema tome stalno je daleko, da će budimpeštanskim takmičenjima učestvovati također i Sokoli, i to Čehoslovaci i Jugoslaveni, kako je to načelno zaključila za ove poslednje i III ovogodišnja glavna skupština Saveza. Prednjački zbor je pored pomenute odluke porazdelio i sva igrača sokolska odjeljenja u 3 razreda. Glede priređivanja pokrajinskih sletova na području ČOS zaključeno je, da molba za dozvolu priređenja svakog pojedinih pokrajinskih sleta mora biti pisanom poslata najmanje dve godine i jedan mesec pred zimskim zasedanjem muškog prednjačkog zbora na pretdništvo ČOS. Iste odredbe važe također i za sve ostale sletove, za koje je obavezno učešće vežbača iz više nego dviju župa. Svaka molba za pokrajinski slet mora tačno da sadrži obrazloženje potrebe takove prirede iz moralnih, idejnih i nacionalnih potreba, te mora tačno da sadrži također i nacrt u propagandnom i gospodarskom pogledu. U molbi moraće da bude također označeno, ko će voditi slet sa tehničke i gospodarske strane. — U pogledu ovoga bilo je nadalje utvrđeno gledište, da sme svaka pokrajina u razdoblju između dva svesokolska sleta da predi samo po jedan pokrajinski slet na svom području. — Nadalje bio je promjenjen pravilnik tehničkog vodstva ČOS, s kojim se predviđa ustanovljenje naročitog »stručnog saveta«, koji će, pored saveznog načelnika i načelnice, sačinjavati još 10 sokolskih stručnjaka bez obzira na spol, a obazirući se jedino na njihovo stručno znanje. Polovicu ovih biraju muški, a drugu polovicu ženski prednjački zbor. Zadaća je stručnoga saveta da se u svakom pogledu brine, da se sve izmene sustava i nazivoslovija, te priređeni izdaju pravilno. Muški prednjački zbor izabran je u ovaj stručni savet braću dr. Pehlata, Erbena i Havela iz Praga, brata Zazulu iz Brna i brata Tesača iz Turčanskog Svetoga Martina.

Dosadanji savetnici prednjačkog zbora braća dr. Vanjček, Bilek i Beranek, s izmenom pravilnika bili su izabrani za počasne članove prednjačkog zbora, te pored ovih još i istupivši načelnik brat Heler, brat Smiržak i brat Očenašek.

Sadanji sastav muškog tehničkog vodstva ČOS je sledeći: načelnik dr. Miroslav Klinger, njegov zameničci: dr. Pehlata, Nimshaus i Benda, članovi načelnštva: Činčera, Erben, Havel, dr. Kral, Moulik, Miler, Pelikan, Polame, Sokol, Šterc i Vanjek, koji su već i do sada bili članovi. Nanovo pak bili su izabrani još braća: Drasal, Ejem, Novak, Pazdjer, Planička, Prohaska, Vlastav Prohaska, Svoboda i Viderman.

Iz načelnštva pak ispalili su, većnom radi zaposlenosti u drugim sokolskim strukama, braća: dr. Bukovski, koji je prošle godine izabran za starostu ČOS, dalje brat Aga Heler, bivši načelnik, br. Smiržak, bivši podnačelnik, Očenašek, Pešaček, Pergl, Svoboda, Svatopluk, Taborek i Fran Zebník; svi dugogodišnji tehničari, koji su zamjenili većinom mlada braću.

Načela registracije sokolskih takmičara

Između ČOS i nekoliko sportskih saveza u Češkoslovačkoj bili su sklopljeni višegodišnji ugovori u pogledu održavanja što užih medusobnih veza, saradnje u takmičenjima i t. d. U tu svrhu moralo se je dakako izraditi i posve tačan pravilnik gledajući registracije pojedinih takmičara, držeći se pri tome načela, da svaki takmičar mora da bude upisan u takmičarski spisak ČOS ili pak dotičnog sportskog udruženja. Prednjački zbor ČOS na svojem poslednjem zasedanju istakao je i označio najvažnija načela registracije, a kojima će se unapred rukovoditi pri svome radu. Prema ovim načelima svako društvo na zahtev, dobija od ČOS propisane tiskalice za prijavljivanje, koje tačno ispunja u dva primerka, te ih šalje svojoj nadležnoj župi, koja za svoj spisak takmičara pridržava jedan od ovih primeraka tiskalice, a drugi dostavlja vidiran po svojim funkcionalima na ČOS. Nadalje svako društvo salje direktno, daleko mimo župe, s po-

sebnom položnicom ČOS registrativni prilog, koji za 1933 god. daje za prvu registraciju, za pojedinca iznosi 3 Kč, a za daljnje godine po 1 Kč. — Načelnštvo ČOS izvršava na to odgovarajući upis registrovanih, kojima dostavlja neposredno preko društva njihove legitimacije, a župu pak obavesti o izvršenoj registraciji pismenim putem.

Prema iskustvima, koja su stekla razna sportska udruženja, svaki registrovani takmičar mora da potpiše još i posebnu izjavu, da želi biti registrovan kod ČOS u ovom ili onoj struci takmičarskih grana. Ova izjava prilaže se matici svih upisanih takmičara kod ČOS. Tako bivaju upisani u takmičarski spisak također i svi oni takmičari u prošloj telovežbi, koji su učestvovali u odnosnim takmičenjima ČOS.

Put češkoslovačkog Sokolstva u Ameriku

Kao što su braća i sestre iz Sjeverne Amerike prošle godine u velikom broju posetili IX svesokolski slet u Pragu na kojem su nastupili s posebnom tačkom, tako se i češkoslovačko Sokolstvo iz domovine pripravlja da im uvrati poset u što većem broju, unatoč velikim troškovima, koje iziskuje tako dalek put za svakog pojedincu. Zanimanje za ovu ekspediciju veoma je lepo i zadovoljivo, te se je nadati, da će pored uzornih vrsta ČOS otpotovati u Ameriku još oko 80 lica iz redova češkoslovačkog Sokolstva. Ekspedicija krenuće na put 5. juna preko Londona gde će se zaustaviti jedan dan, a odatle putuje na Njujork, gde će proboraviti dva dana, a zatim putuje dalje mimo Niagare i Klivenuda u Čikagu na slet. U Čikagu, središtu češkoslovačkih iseljenika u Americi, začinje se ekspedicija od 21 do 26. juna, našto će se vratiti u Njujork i odatle u Evropu preko Šerberga u Pariz i odatle u Prag. Troškovi putovanja iznoseće za pojedinca u III razredu oko 9000 Kč, a u drugom razredu oko 12.000 Kč. Za uzorne vrste ČOS kao i za one, koji namjeravaju da se u Americi zadrže duže vremena, predviđen je i poduzi program, jer će uzorne vrste običi u Americi i druga veća češkoslovačka sokolska društva, kao: St. Pol, Omaha, Cid Repids, Sen Luis, Pieburg, Vašington, Baltimor, Filadelfiju, Atlantik Siti, te konačno Njujork, odakle će se povratiti preko Pariza 11. jula.

(Nastavak sa 1 strane)

da se moraju župske glavne skupštine održati u mesecu martu svake godine.

Ovaj se predlog u celosti prihvata, pa će se on uvažiti kod izrade nove organizacije.

Sokolska župa Kragujevac

Da se državni i banovinski činovnici, koji su istaknuti sokoški radnici i neophodno potrebni jedinicama, u kojima vrše glavne funkcionerske dužnosti, ne premeštaju, dok se za ovo ne upita Saveza, odnosno župe ili čete i zainteresovana lica.

Izvršni odbor Saveza usvaja ovaj predlog pa će se svoje strane naročitom prestavkom zamoliti nadležno Ministarstvo za fizičko vaspitanje naroda, da poradi na tome, da se od strane Ministarskog saveta donese jedno principijelno rešenje u smislu predloga bratske župe.

1) Da se odredbi »Organizacije SKJ, a u odeljku »Zbor društvenih načelnika« doda u drugom stavu odozgo, gde je iznet sastav ovog zbora, još i sledeće:

»c) Četni načelnici i načelnice ili njihovi zamenici.

»d) Društveni referenti za čete.«

2) Da se odredbi »Organizacije SKJ na strani 164, a u odeljku »Zbor župskih načelnika« doda u drugom stavu odozgo, gde je iznet sastav ovog zbora još i sledeće:

»b) Pretsednici saveznog i župskog odbora za sokolske čete.«

3) Da se odredbi »Organizacije SKJ na strani 47, a u § 26 u drugom stavu, gde je iznet sastav saveznog prosvetnog zbora, doda još i sledeće:

»c) Pretsednici saveznog i župskih odbora za sokolske čete.«

4) Da se odredbi »Organizacije SKJ na str. 96, a u § 24 doda na kraju još i sledeće:

»c) prosvetari sokolskih četa; »d) društveni referenti za čete.«

Pravilnicima, koji su izdani za rad saveznog i župskog odbora za sokolske

Silne vesti iz češkoslovačkog Sokolstva

ČOS sklopila je s češkoslovačkim amaterskim plivačkim savezom u pogledu takmičenja sličnu pogodbu kao već pre i s raznim drugim sportskim savezima. — Za saveznog prednjačkog zbor je prema zaključku pretdništva ČOS, a na predlog načelnštva ČOS, izabran brat František Pešaček, bivši dugogodišnji član načelnštva ČOS i međunarodni takmičar. — Pretdništvo ČOS izdalo je raspis za prijave najboljih vežbača i vežbačica, koji će reprezentovati Sokolstvo na II svesokolskom sletu američkog češkoslovačkog Sokolstva u Čikagu. — U Belgiji i Francuskoj bilo je prodano ukupno 32 kopije filma IX svesokolskog sletu u Pragu. — Na zadnjoj sednici pretdništva ČOS bilo je na predlog potstaroste dr. Flajšmana ustanovljen poseban fond za podupiranje društava, koje je teže pogodila gospodarska kriza. — Dosadanji naziv »Slobodno udruženje praških župa« menja se s dozvolom ČOS u »Praško Sokolstvo«, koje tvore župe: Praška, Barakova, Jungmanova, Podbelorská i Srednjčeška-Podlipnoga. — Ekspedicija češkoslovačkog Sokolstva za II američki slet u Čikagu brojiće oko 100 osoba zajedno s obe uzorne vrste ČOS. — Na napadaj na Sokolstvo u praškom dnevniku »Samostanost«, pretdništvo ČOS odgovorilo je s jednim posebnim zaključkom. — U Americi boravio je duže vremena poznat slovački sokolski radnik brat Karel Dima, koji je kroz nekoliko meseci obišao sva takmočna sokolska društva.

Sokolska radio - predavanja

RADIO-STANICA BEOGRAD

Sledeća sokolska radio-predavanja održavaju se:

dne 5. o. m. predaje br. Dura Brzaković (Beograd) o temi: »Predratno Sokolstvo u Srbiji; njegov značaj i nastojanja za zajednički rad sa Sokolstvom u bivšoj Austro-Ugarskoj Monarhiji«;

dne 12. o. m. predaje br. Ivo Polić (Sušak) o temi: »Osnutak i razvitak Hrvatskog Sokolstva u Primorju i Istri i sokolski sletovi u Sušaku.«

Predavanja održavaju se svakoga petka između 19 i 20 časova.

PUĆKA SOKOLSKA RADIO-PREDAVANJA

Sledeće pućku sokolsko radio-predavanje drži se u nedelju dne 14. o. m. u 16 časova; predaje br. dr. Milivoje Pavlović (Skoplje): »Sokolstvo kao život u poučno-tehničke i propagandne svrhe. Najznačajnije je to, da se opak predlog preporuči na prihvat.

Predavanja održavaju se svakoga petka između 19 i 20 časova.

PUĆKA SOKOLSKA RADIO-PREDAVANJA

Sledeće pućku sokolsko radio-predavanje drži se u nedelju dne 14. o. m. u 16 časova; predaje br. dr. Milivoje Pavlović (Skoplje): »Sokolstvo kao život u poučno-tehničke i propagandne svrhe. Najznačajnije je to, da se opak predlog preporuči na prihvat.

Predavanja održavaju se svakoga petka između 19 i 20 časova.

PUĆKA SOKOLSKA RADIO-PREDAVANJA

Sledeće pućku sokolsko radio-predavanje drži se u nedelju dne 14. o. m. u 16 časova; predaje br. dr. Milivoje Pavlović (Skoplje): »Sokolstvo kao život u poučno-tehničke i propagandne svrhe. Najznačajnije je to, da se opak predlog preporuči na prihvat.

Predavanja održavaju se svakoga petka između 19 i 20 časova.

PUĆKA SOKOLSKA RADIO-PREDAVANJA

Sledeće pućku sokolsko radio-predavanje drži se u nedelju dne 14. o. m. u 16 časova; predaje br. dr. Milivoje Pavlović (Skoplje): »Sokolstvo kao život u poučno-tehničke i propagandne svrhe. Najznačajnije je to, da se opak predlog preporuči na prihvat.

Predavanja održavaju se svakoga petka između 19 i 20 časova.

PUĆKA SOKOLSKA RADIO-PREDAVANJA

Sledeće pućku sokolsko radio-predavanje drži se u nedelju dne 14. o. m. u 16 časova; predaje br. dr. Milivoje Pavlović (Skoplje): »Sokolstvo kao život u poučno-tehničke i propagandne svrhe. Najznačajnije je to, da se opak predlog preporuči na prihvat.

Predavanja održavaju se svakoga petka između 19 i 20 časova.

PUĆKA SOKOLSKA RADIO-PREDAVANJA

Sledeće pućku sokolsko radio-predavanje drži se u nedelju dne 14. o. m. u 16 časova; predaje br. dr. Milivoje Pavlović (Skoplje): »Sokolstvo kao život u poučno-tehničke i propagandne svrhe. Najznačajnije je to, da se opak predlog preporuči na prihvat.

Predavanja održavaju se svakoga petka između 19 i 20 časova.

PUĆKA SOKOLSKA RADIO-PREDAVANJA

Sledeće pućku sokolsko radio-predavanje drži se u nedelju dne 14. o. m. u 16 časova; predaje br. dr. Milivoje Pavlović (Skoplje): »Sokolstvo kao život u poučno-tehničke i propagandne svrhe. Najznačajnije je to, da se opak predlog preporuči na prihvat.

Predavanja održavaju se svakoga petka između 19 i 20 časova.

PUĆKA SOKOLSKA RADIO-PREDAVANJA

Sledeće pućku sokolsko radio-predavanje drži se u nedelju dne 14. o. m. u 16 časova; predaje br. dr. Milivoje Pavlović (Skoplje): »Sokolstvo kao život u poučno-tehničke i propagandne svrhe. Najznačajnije je to, da se opak predlog preporuči na prihvat.

Predavanja održavaju se svakoga petka između 19 i 20 časova.

PUĆKA SOKOLSKA RADIO-PREDAVANJA

Sledeće pućku sokolsko radio-predavanje drži se u nedelju dne 14. o. m. u 16 časova; predaje br. dr. Milivoje Pavlović (Skoplje): »Sokolstvo kao život u poučno-tehničke i propagandne svrhe. Najznačajnije je to, da se opak predlog preporuči na prihvat.

kupe i izdalu u posebnoj knjizi. Kada bi to imali, mnoge bi naše jedinice, osobito one u krajevima bogatim drvetom, već imale skromne sokolane bez nepotrebognog zaduživanja.

Građevinski otsek Saveza baš ovo pitanje izgradnje jeftinih domova temeljito proučava. U tu svrhu i Uprava Saveza poduzela je najopsežniju akciju, jer naš cilj nije da dizemo luksuzne domove, za čiju se izgradnju troše horendne sume na spoljni izgled, dok svojom unutrašnjosti ne odgovaraju ni najprihvatljivijim potrebama. Baš radi ove spoljne luksuznosti društva upadaju u dugove i docniji njihov rad, nakon dovršenja doma, sastoji se jedino u tome, da muku muče kako i na koji način će da te svoje domove oslobođe verovniku. U vidu, da je glavno da se imade mogućnosti za uspešan rad, a baš kod sokolskih četa, Uprava Saveza stavlja u sporazum s velikim našim državnim preduzećem Šipad, koje je najpripravnije izaslo usutet njezinu želju i izradilo tri modela jeftinih drenih domova, a koje je ono u mogućnosti da lifieruje brzo i solidno. Ti modeli i planovi bili su izloženi na sokolskoj izložbi u Beogradu i naišli su na opšte interesovanje, i danas već mnoge i mnoge jedinice naša se u pregovorima sa navedenim preduzećem u svrhu nabave takvih domova. Planovi, kao i slike tih modela izaziće u jednom od narednih brojeva »Sokolskog glasnika«. Građevinsko odjeljenje Saveza dosada je uvek u svim slučajevima, kada se neka četa ili društvo obratilo na Savez, najpripravnije izlazio usutet i izradilo potrebne planove, kao i stručnu savetu bilo pri ruci kod same izgradnje i izrade predračuna.

Ne samo da je nepraktično, nego nije ni preporučljivo da se izreže da nacrti samo od oka, jer od takovih planova nema nikakve koristi, pošto je izradba vezana za sam teren i klimatske prilike, pa je uvek svršishodnije da se prilike ispitaju na licu mesta i da se plan tačno uđešava prema položaju samog gradilišta. Pa kao do sada tako će i u buduće građevinski otsek Saveza razviti svoju najveću delatnost i kog god zatraži njegovu stručnu pomoć biće mu pri ruci, pa je usled toga izdavanje takove knjige suvišno.

9

Da savezna Uprava odmah započne akcijom, da se na merodavnom mestu isposluje besplatna vožnja za — ako ne sve vežbače, — a ono za vežbačko članstvo sokolskih četa, kao i za ono vežbačko članstvo naših društava, koje je seljačkog i radničkog staleža i za naraštaj i decu, koji će učestvovati na ljubljanskom sletu.

Konstatuje se, da se organizacija pokrajinskog sleta u Ljubljani nalazi u rukama naročitog sletskog odbora i da taj odbor samostalno razvija svoju akciju. Taj je odbor već dosada sam direktnim putem zatražio železničke povlastice za slet, a Uprava Saveza već po svojoj dužnosti uvek je sprema, da svaku opravdanu želu tog odbora na kompetentnim mestima preporuči i zagovori kao i da se založi za povoljno rešenje. Uprava Saveza posvećuje pokrajinskom sletu u Ljubljani najveću pažnju, što je dokumentovala i svojom povećom pozajmicom tom sletskom odboru i time omogućila da se može započeti preparatornim sletskim radovima.

Medutim je ovo pitanje rešeno, jer je za vežbače dan besplatni prevoz, pa je prema tome sam predlog bespredmetan.

10

Predlaže, da bi sve naše župe trebale biti zastupane u Upravi Saveza, a njihovi zastupnici bi ujedno bili referenti za svoje župe.

Sam predlog također je bespredmetan, pošto se radi na izmeni zakona o osnutku Saveza SKJ, a koja bi izmena imala doskora uslediti, pa je prirođeno, da će se tom izmenom provesti i čitava reorganizacija u našem Sokolstvu. U toj reorganizaciji i opet se predviđa, kao i u bivšem Jugoslavenskom sokolskom Savezu, zbor delegata svih župa, koji bi se sastajao dva puta godišnje, a koji bi većao i zaključivao o svim pitanjima, koja su zajednička za celokupno naše Sokolstvo. Današnja uprava Saveza, odmah čim dode do izmene zakona, pristupiće izradbi novih pravilnika i statuta, koje će dati na mišljenje svim bratskim župama, pa će se tako pružiti prilika celokupnom Sokolstvu da učestvuje u izradi novih ustanova, kao i u samoj reorganizaciji Sokolstva.

Sokolska župa Mostar

1

Župa Mostar traži, da joj se od bilo kojeg ministarstva isposluju dva čionika-Sokola, koji bi joj se dodelili za rad u njezinoj župskoj kancelariji.

Ovaj se predlog prihvata i odmah će se poraditi na tome, da se moži, odnosno predlogu, župe Mostar po mogućnosti što pre ishodi povoljno rešenje.

Sokolska župa Niš

1

Da sve poljoprivredne i šumarske škole obavezno uče telesno vežbanje po sokolskom sistemu.

Izvršni odbor Saveza ovaj predlog preporuča na prihvat, pa će sa svoje strane naročitim pretstavkama obraditi se nadležnim ministarstvima i poraditi na tome, da se toj opravdanoj želji izade ususret.

2

Da se za dake druge godine poljoprivrednih i šumarskih škola održi obvezan prednjački tečaj, koji će biti najuspješniji rasadnik Sokolstva na selu, i da se svakom tečaju od strane župe po položenom prednjačkom ispitu pokloni »Priručnik za prednjače« sa posvetom.

Izvršni odbor Saveza predlaže, da se ovaj predlog bratske župe uputi načelniku Saveza, da ga on prouči i da u zajednici sa tehničkim odborom Saveza nastoji, da dode njegovu ostvarenja.

3

Da se uredi pitanje odnosa Sokola kraljevine Jugoslavije sa ruskim Sokolom, otsekom u istom mestu.

Odnos ruskog Sokolstva prema našem ureden je naročitim statutom, koji se nalazi u knjizi »Organizacija SKJ« str. 215. Bratska župa neka se strogo pridržava iznesenog u tom statutu, pa su isključeni nesporazumci. U koliko bi bile sa strane braće ruskih Sokolova bilo gde učinjene organizacione greške, neka se svaki takav slučaj javi Savezu, koji će ga rešiti direktno sa Pokrajinskim Savezom ruskog Sokolstva u Jugoslaviji.

4

Da se svakom okružju dade po jedna besplatna železnička karta za obilazak rada u okružju. Ove karte imale bi važnost samo na prugama od sedišta okružja do krajnjih mesta, koja mu pripadaju. Veoma je velika važnost obilazka četa i društava na teritoriju okružja, a okružja sama, a ni njegovi pretstavnici ne raspolažu materialnim sredstvima za podvoze.

Sve je to predvideno novim pravilnikom, koji je Ministarstvu saobraćaja predložio Izvršni odbor Saveza, a što je detaljno objašnjeno pod predlogom br. 2 župe Bjelovar.

5

Da se nastoji svim silama, da se u buduće sokolski radnici ne premeštaju iz mesta služobovanja, ako taj premeštaj nije vezan za stvarno učinjene krivice. Da sok. radnike mogu preprečivati samo sokolske jedinice preko svoje župe i Saveza, te za njih moliti i davati podatke, a da se stane na put drugim licima, da pod vdom Sokolstva uklanjaju prave sokolske radnike, a da prepričuju kao sokolske radnike one koji uopće nisu ni bili sokolski radnici, kao što je do sada bilo ovakvih i sličnih slučajeva, a sa posve drugom pozadinom premeštaja.

I. O. Saveza i sam je teško osjetio ovakove pojave. One su žalosne, jer duboko zadiru naše redove i nanašaju golemu štetu kontinuitetu našega rada, a u drugu ruku opet izazivaju razočaranje kod onih, koji su se najrevnije posvetili sokolskom radu. Izvršni odbor Saveza u svakom slučaju, koji mu je bio dojavljen i gde je bila zatražena njegova intervencija, poduzeo je sve da zaštititi sokolske interese i da se udovolji pravdi. Pa kao do sada, tako će i u buduće uvek na to paziti, no moli i bratske župe da i one sa svoje strane paze, da se ne dogadaju slučajevi, kakove iznosi br. župa Niš.

6

Da se isposluje kod nadležnih vlasti, da se Sokoli prilikom svojih pretrava obnovljaju finansijskih i autoriskih taksa i da se za sokolske sletove Sokolima daje besplatan prevoz železnicama.

Glede finansijskih taksa odgovoreno je pod sličnim predlogom bratske župe Bjelovar. Glede autorskih taksa ne može se nikako postići potpuno oslobođenje, jer autor centrala na takovo što ne bi nikada pristala. Izvršni odbor Saveza upravo je u pregovorima sa navedenom ustanovom u cilju, da se taksa za autorsko pravo plaća paušalno. Što se tiče besplatnog prevoza železnicom, to je sada, dok je na snazi postojeći pravilnik, nemoguće ishoditi ovakvo generalno rešenje, jer ono zavisi u prvom redu od odluke samog nadležnog ministra.

7

Da se po sokolskim društvima i četama osnuju streljački otseci. — (Vidi odgovor pod analognim predlogom br. župe Maribor.)

Sokolska župa Novo mesto

1

Da Savez poradi svim silama na merodavnim mestima, da se sve sokolske jedinice oslobođe plaćanja svih državnih, banovinskih i opštinskih taksa za sve svoje priredbe ako su kulturnog značaja. — (Analogno kao kod predloga bratske župe Bjelovar.)

2

Da savezna Uprava isposluje kod autor centrala da se tantijeme, koje se imaju plaćati od pojedinih dela, smanje i kategoriju. — (Analogno kao kod istog predloga bratske župe Niš.)

3

Da savezni prosvetni odbor raspisuje konkurse i otkupljuje dramatska i muzička skupština, čiji će sopstveni biti SKJ i koja će dela biti na raspoređenju svima jedinicama bez svake autorske zaštite.

Izvršni odbor Saveza predlaže, da se ovaj predlog ustpi prosvetnom odboru SKJ, da on po njemu doneše svoje rešenje.

Sokolska župa Osijek

Da se savezni doprinos od Din 5—snizi na Din 3—po članu, a ujedno i to, da se novoosnovana društva i čete opravljaju od plaćanja doprinosu za potporni fond kao i doprinos za savezni porez, i to samo za onu kalendarsku godinu u kojoj su jedinice osnovane.

Gledam na loše materijalno stanje, a i na činjenicu da Savez treba da ima raspoređivih i potrebnih sredstava za svoje poslovanje, te što se pokazalo od kolike je goleme štete bilo smanjivanje poreza po prošlogodišnjoj saveznoj skupštini, zaključilo se, da Izvršni odbor Saveza ovaj predlog ne može prihvati niti ga preporučiti na privat.

Sokolska župa Sarajevo

1

Župa Sarajevo stavlja predlog, da se: 1) sve državne učiteljske škole internatski uredi; 2) da se član II zakona o učiteljskim školama protegne i na sve privatne učiteljske škole koje danas postoje, te da se i one odmah koncem ove godine zatvore.

Izvršni odbor Saveza, odnosno plenum savezne uprave predlaže, da se zaključi:

Poziva se bratska župa Sarajevo, da ona kao prednjača, dakle kao najbolji interpret svojih intencija, izradi odnosnu prestavku, a Izvršnom odboru Saveza stavlja se u dužnost da poradi oko povoljnog rešenja samoga predloga.

2

Da se svaki raspis pišu ekavštinom, kako je to rešeno na godišnjoj skupštini u Đakovu. Ako je pak to neizvedivo onda da se piše ekavštinom za grupe južno od Beograda. Razlog: svi mi, koji smo više udaljeni od braće iz slovenačkih župa, ne razumemo dobro slovenački dijalekat, a na njemu se pišu svi raspisi tehničke prirode, pa je u toku teža našim prednjacima da stvar protumače.

Ovaj se predlog u celosti privlaže, pa će se u buduće njegova izvedba najrigoroznije respektovati. O ovom zaključku izvestiće se načelniku Saveza, kako bi prema donešenome udesilo svoje raspise.

3

Da se zapis o Sokolu kraljevine Jugoslavije modifisira tako, da starišni na Savezu ostane doživotno i da se ne bira, a da se svi ostali članovi savezne uprave biraju na redovnoj godišnjoj skupštini.

Kako se izmenom Saveza o osnutku Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije u tom pogledu predviđa potpuna izmena, naime, da je Nj. Vis. Prestolonaslednik stalnim vrhovnim starešinom, a da se biraju starešina, dva-tri potstarešine i ostali članovi uprave, to je sam predlog kao zadočno bespredmetan.

4

Da se svim dacima dozvoli da aktivno učestvuju u sokolskom radu u onim kategorijama, u kojima su članovi, da mogu biti birani i u društvene uprave, naime, da daci članovi sokolske organizacije budu u punom smislu reči članovi sokolski sa svima pravima i dužnostima. Obrazloženje: U pojedinih školama ne dozvoljava se daciima da budu u upravama zajedno sa profesorima, a negde im se ne dozvoljava ni učestovanje na sokolskim priredbama, zaklanjujući se raspisima Ministarstva prosvete. Ako se ovo primi, potrebitno je da se od Ministarstva prosvete direktorima škola ovo stavi do znanja radi pravilnog postupka, a da svaki direktor ne rešava ovo pitanje na svoju ruku.

Istina je, da je faktično stanje tekovo, kakovim ga u tom pogledu predočuje bratska župa. Izvršni odbor Saveza vodio je o ovom brižno i svodno obrazloženje: Ministarstvo prosvete u tom pogledu ne može da se osnuje, da se tek nakon pokusnog rada od 6 meseci odluči, da li se definitivno primaju ili ne kao jedinice nadležne župe.

Kako se izmenom zakona predviđa da sokolske čete postaju stalnim jedinicama, to će se ovaj predlog uzeti u obzir kod izrade novih pravilnika.

Izvršni odbor predlaže, da se predlog u celosti prihvati, a on će poraditi na tome, da se taj predlog sa strane nadležnog mesta usvoji.

6

Osvrće se na svoj prošlogodišnji predlog u pogledu trezvenosti u Sokolstvu, i na rešenje Izvršnog odbora po tome predmetu, koje nije moglo župu zadovoljiti, pa zato ona ponovo pokreće ovo pitanje i ostaje kod svog pravilnog predloga, da se kod svih sokolskih priredbe bez razlike i Sokolima u svečanim odorima zabraniti uživanje alkohola.

Predlog je zaključkom plenuma savezne Uprave upućen trezvenjačkom otseku prosvetnog odbora Saveza i on će po njemu doneti svoj zaključak.

7

Da se izmeni format zvaničnog organa »Sokolskog glasnika«.

Konferencijska skupština, koja je raspravljala o sokolskoj saveznoj štampi, bavila se i o ovim pitanjem i donela zaključak, da je nezgodno unutar tekuće godine menjati format lista. No time nije definitivno sam predlog odbijen, već će se on ponovo raspraviti pod konac ove godine, pre nego se zade u naredno godište izlaženja lista.

Sokolska župa Skoplje

1

Da se savezni doprinos od Din 5—snizi na Din 3—po članu, a ujedno i to, da se novoosnovana društva i čete opravljaju od plaćanja doprinosu za potporni fond kao i doprinos za savezni porez, i to samo za onu kalendarsku godinu u kojoj su jedinice osnovane.

Pitanje sedišta Saveza rešeno je zakonom o osnutku Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije, pa je zato ono van diskusije. Što se tiče koncentracije svih deljenja, ovo će pitanje biti aktuelno kad stupi na snagu izmenjeni zakon, jer je ova koncentracija vezana uz izbor lica koja će ući u buduće upravu Saveza.

2

ROSIJA - FONSIER • DRUŠTVO ZA OSIGURANJE I REOSIGURANJE • BEOGRAD

4

Da se doneće jedna uredba za sve vlasti u zemlji; da se polaznicima sokolskih tehničkih i prosvetnih tečajeva, koji su državni nameštenici, izdaju potrebita osustava na traženje sokolskih jedinica.

Ovaj se predlog prihvata, pa će se Uprava Saveza sa jednom pretežkom obratiti Pretežnom vrlede, kako bi se ishodilo jedno generalno rešenje u smislu samog predloga.

Sokolska župa Tuzla

Na anketu br. Saveza o učešću delegata sok. četa na godišnjim skupština mat. društava zaključeno je da se predloži br. Savezu, da se delegatima četa dozvoli učešće na skupština matičnih društava, i to na svakih 30 članova i delegata. Matična društva mogu između tih delegata odrediti i delegata za župski skupštini.

Kako se izmenom zakona o osnutku Saveza SKJ predviđa autonomni položaj sokolskih četa, to ovaj predlog otpada.

2

Videlo se, da mnoge novoosnovane čete ubrzo posle osnivanja prestanu s radom. Da se to ne bi dešavalo, župa je uvela za čete šestmesečni pokušni rok, a po isteku tega roka, ako se ustanovilo da četa ima sve potrebne uslove za opstanak i pravilan rad, potvrđuje župa upravu čete. Predlažemo, da br. Savez prihvati to i za ostale sok. čete, koje se osnivaju, jer se taj način pokazao u praksi kao veoma dobar.

Načelo pokusnog vremena za sokolske čete svakako je potreban, i u slučaju kada dove do izmene zakona, pa će se taj predlog kod izradbe novog pravilnika za sokolske čete svakako uzeti u obzir.

3

U vezi zaključka župe o obligatnom osnivanju trezvenjačkih sekcija u našoj župi, predlažemo br. Savezu da radi na nadležnom mestu, da se ukinu državne i samoupravne trošarine na bezalkoholna pića, a alkoholna pića da se opterete u visini trošarine na bezalkoholna pića.

Izvršni odbor Saveza predlaže da se ovaj predlog ustavi trezvenjačkom otseku prosvetnog odbora Saveza, a sa uputom, da poradi, da se isti bezuvetno ostvari.

4

Radi sve jačeg razvijanja rada na seoskom Sokolstvu potrebna je u pravilima čete dopuna analogno §-11 župskih pravila tač. 2 i §-20 državnih pravila, pa se predlaže, da se predviđi i odbor delegata sokolskih četa, koji će matična društva morati da sazivaju po potrebi, a najmanje jednom godišnje, a delegati istih odbora sačinjavali bi odbor delegata četa, koji bi sazivao župski otsek za seosko Sokolstvo prema potrebi, a najmanje jednom godišnje.

Ovaj je predlog takođe bespredmetan gledom pretstojeću reorganizaciju.

5

Poznato je, da mnoga društva duju na račun gradnje domova teške milijone. Ta žalosna činjenica o čijim uzrocima ne treba više govoriti, nego tražiti stvaran način da bi se izbegle te štetne posledice koje prestote, ne samo da ometa rad u mnogim društvinama i zadaje brige br. Savezu, nego često mnoga br. društva dovodi u bezizlazan položaj. Izgleda, da je jedini mogući način, t. j. da se ta stvar sanira putem hipotekarnog zajma, neostvarljiv, radi čega je poželjno da se ta briga zbrine i br. Savezu, jer to tangira interes celokupnog Sokolstva. Ako je tako, da je br. Savez primio od države u god. 1931. 6.000.000 dinara, i da bi u ovoj godini mogao primiti približno toliki iznos, predlažemo, da se iz te sume izdvoji jedan odgovarajući deo, koji će poslužiti za osnivanje zadruge u svrhu saniranja dugova oko izgradnje domova i radi davanja pozajmice br. društvinama, koja već imaju približnu sumu da mogu otpočeti sa gradnjom doma. Pomoći iz te zadruge davale bi se samo br. jedinicama na granicama naše države, gde je potrebna zaštita naših nacionalnih interesa.

Ovaj se predlog, u koliko se tiče osnivanja zadruge u svrhu saniranja dugova oko izgradnje domova, prihvata, pa će ga gospodarski otsek Saveza ozbiljno uzeti u pretraz i svakako nastojati da on dobije konkretne forme.

6

Da bi se putem sokolske štampe što jače pospešio sokolski rad na selu, predlažemo da se u Sokolski glasnik kao stalna rubrika uvede: »Naše selo.« (Vidi zaključak pod III predlog uprave Saveza.)

7

Zupa Tuzla je u svoje vreme predložila osnivanje otseka za seosko So-

kolstvo. To je skoro privredno u delo, ali rad pomenutog otseka u br. Savezu još uvek nije mogao doći do punog izražaja. Mišljenja smo, da su prilike u raznim krajevima u kojima živi i deluju seosko Sokolstvo različite, pa prema tim prilikama treba taj rad i podešavati. Predlažemo, da se radi toga izvršni vrsta rajoniranja tega rada, pa da se na teritoriju Drinske, Vrbaske, Zetske i Vardarske banovine odredi centar Mostar ili Sarajevo, a za ostale banovine da se odredi prema mišljenju župa u čiji delokrug zaseca rad tih četa. Time bi se postigao kontinuitet u radu, pojedine čete bi mogle da se koriste iskustvom ostalih četa, a rad ne bi bio bez inicijative.

Izvršni odbor Saveza u celosti prihvata ovaj predlog, pa će ga

uputiti saveznom otseku za sokolske čete.

Sem ovih predloga bratska župa Tuzla iznala je na svojoj glavnoj godišnjoj skupštini nekoliko primedaba, kao 1) da se u buduće vodi o ostvarenju i sprovođenju predloga savezne skupštine strogo računa; 2) da ovogodišnji Sokolski kalendar i redakcionom pogledu ne zadovoljava potrebe članstva; 3) da se članske legitimacije pojačaju brojem listića, i 4) da se u tečaj za vode sokolskih četa prima veći broj polaznika, odnosno da se uz postojeći tečaj osnuje još nekoliko takovih tečaja.

Izvršni odbor Saveza sve ove primedbe uzeće u raspravu, pa kako i sam uvida njihovu opravdanost, bezuvetno će nastojati da ih ostvari.

I POKRAJINSKI SLET SAVEZA SKJ U LJUBLJANI 1933

Uputstva župama, društvima i svim učesnicima!

Braćo i sestre!

Samo još dobar mesec dana deli nas od pokrajinskog sleta. Proslava 70. godišnjice Sokolstva na Slovenskom Jugu treba da pokaže snagu našega Sokolstva, te izvezbanost, disciplinu i duh svih sokolskih pripadnika.

Naše vežbaonice i naša vežbališta treba da budu sada u poslednjim tednjima kao košnice, u kojima sve vre i u kojima se omladina pripravlja za ovaj naš slet. Da bi pak slet uspeo u svim potankostima i da bi se izveo u najvećem redu, izdajemo ova opšta uputstva za sve učesnike. Treba takođe držati se i onih uputstava, koja su navedena na samim prijavnicama, kao i onih, koja su bila posebno izdana za naraštaj i decu.

Priprave

Vežbanje redovnih vežba

Svako društvo (četa) mora da uvežba sve članstvo i naraštaj, koji kane da učestvuju sletu u Ljubljani, u redovnim vežbama i prema propisanoj komandi. Naročito treba potanko uvezati:

- 1) jednakomeran i pružan korak,
- 2) stupanje u redu od najmanje 6 osoba,
- 3) stupanje u razvoju od najmanje 10 dvojica,
- 4) promene razvoja u dvojne redove i obratno,
- 5) zavoje do 60 članskih redova,
- 6) mimohod i pozdrav.

Pri svakoj vežbi osobito treba paziti na pravilan »zbor», koji mora da se izvrši brzo, bez rivanja i govorjenja. Osobitu pozornost treba svraćati na pokrivanje i ravnanje, koje posvuda mora da bude bez pogreške.

Nadzor župa

Župski načelnici odgovorni su za sve članstvo svojih župa, koje treba da bude:

- 1) dovoljno pripravljeno za proste vežbe,
- 2) izvezbano u redovnim vežbama,
- 3) da ima propisane pravilne krojeve,
- 4) da bude dovoljno poučeno, kako ima da se vlada za vreme vožnje i na samom sletu.

U tu svrhu moraju župski načelnici sa svojim organima da nadziru sve priprave za slet i da pregledaju te da se uvere o tome, da su učesnici o sve pravilno poučeni.

Župski načelnici ne smiju u prijavama prepričuti za slet u Ljubljani one učesnike članstva, naraštaja i dece, koji za slet u bilo kojem pogledu nisu ispunili svojih dužnosti u smislu ovih uputstava.

Prijave

Društva i čete primili su preko svojih župa tiskalice za konačne prijave, koje su za članstvo župa za koje je slet obvezatan poimenične, a za naraštaj i decu te za pripadnike ostalih župa samo po broju.

Sve ove prijave dobro proučite i savesno ispunite, te ih do određenog roka, t. j. do 15. maja o. g. posaljite svojim župama. Prijave koje bi stigle kasnije, načelništvo Saveza neće moći da uzmne u obzir, a to i ne sme reda radi kao i radi samoga uspeha. Braca društveni načelnici stoga neka strogo paze, da izvrše svoju dužnost bez ikakvih požurica i u pravo vreme.

Vežbanje prostih vežba

Na vežbanje prostih vežba treba obratiti svu pažnju. Proste vežbe imaju svrhu da pokažu broj, snagu i izvezbanost našega članstva. Zato će se na slet priopštiti samo oni vežbači svih odeljenja, koji gлатко, pravilno i sklad-

uputiti saveznom otseku za sokolske čete.

Sem ovih predloga bratska župa Tuzla iznala je na svojoj glavnoj godišnjoj skupštini nekoliko primedaba, kao 1) da se u buduće vodi o ostvarenju i sprovođenju predloga savezne skupštine strogo računa; 2) da ovogodišnji Sokolski kalendar i redakcionom pogledu ne zadovoljava potrebe članstva; 3) da se članske legitimacije pojačaju brojem listića, i 4) da se u tečaj za vode sokolskih četa prima veći broj polaznika, odnosno da se uz postojeći tečaj osnuje još nekoliko takovih tečaja.

Izvršni odbor Saveza sve ove primedbe uzeće u raspravu, pa kako i sam uvida njihovu opravdanost, bezuvetno će nastojati da ih ostvari.

jave članstvu svakoga dana pismeno. Za dežurnu službu treba odabirati samo poverljive prednjake.

Odlazak vežbača na sletište kao i dolazak članstva na sabiralište (za povorku ili slično) vrši se skupno u redovnim formacijama, koje vodi načelnik, odnosno načelnica župe. Društveni i župski načelnici treba da upozoravaju članstvo na tačnost, koja je temelj svakog organizovanog nastupa. Naročito treba da upozoravaju članstvo, da im krojevi budu strogo prema propisima, te da se isti drže čisto, a da se nakon eventualne kiše u uglačaju.

Cipele za kroj moraju biti samo crne. Za niske crne cipele treba imati i crne čarape.

Odelo učesnika za nastupe i povorku

Sva odeljenja koja nastupaju, treba upozoriti, da nastupaju u propisanim vežbačkim odelima. Vežbačka odelna treba da su čista. Opazi li se, da ko ima nečisto, potrgano i uopće neuredno odelo, neće se priopštiti nastup. Osobito treba paziti na majciju, koju treba eventualno preko noći i oprati. Preporučamo da svaki vežbač ima dve majcice; jednu za kušnje, drugu za nastup.

U povorki pripustiće se članstvo u svečanom kroju i u gradanskom odelu sa znakom, te u narodnim nošnjama; članice i ženski naraštaj pak takođe i u vežbačkom odelu. Članovi seoskih sokolskih četa nastupiće u prostim vežbama i u povorku u svojem narodnom odelu.

Da se je dozvolilo učestvovanje u povorki takođe i članstvo u gradanskim odelima sa znakom, savezno načelnstvo je rukovodila misao, da je potrebno da celokupno naše članstvo u povorki manifestira snagu Sokolstva.

Verujemo u sokolsku svest sa naše braće i sestara, te smo osvedočeni, da se s tom odredbom neće umanjiti broj krojeva u povorki. Apeliramo takođe i ovom prilikom, da članstvo nabavi svečane krojeve, te da time poveća broj crvenih košulja u silnu sokolsku vojsku.

Sokolski pripadnici, koji već imaju svoje krojeve, bezuslovno su dužni da ih obuku. Za to su odgovorni društveni i župski načelnici.

Putovanje železnicom

Sokolstvo iz pojedinih krajeva vodiće na slet u Ljubljano župski načelnici sa svojim organima.

Svaki učesnik, bez razlike, dužan je da se pokorava odredbama tогa vodstva.

Pojedina društva i čete vode njihovi načelnici, koji su podređeni župskim načelnicima.

Na slet putovaće se u sokolskim krojevima; iz udaljenijih krajeva eventualno u gradanskim odelima sa znakom. Ako članstvo putuje s redovitim ili pak posebnim vozovima, mora uvek da nastupi pod jednim vodstvom. Učesnici jednog posebnog voza tvore uvek jednu skupinu, kojoj stoji na čelu najstariji župski ili društveni načelnik.

Članstvo treba da se sabire na polaznim stanicama pravodobno, t. j. toliko pre odlaska voza, da vodnik ima dovoljno vremena da uredi sve što je potrebno.

Vodnik voza određuje za pojedine skupine u vozovima prostor.

Izlazeњe iz kola, kao i sve što bi moglo da ometa red i disciplinu, zabranjeno je. Ako je potrebno da članstvo na većim stanicama što kupi, dozvolu za izlazeњe iz voza daje pojedincima voditelj skupine, ali se u tome

slučaju svaki, koji izade, mora što pre da povrati na svoje mesto.

Svaki učesnik neka na svoj krov, uopće prtljag, pričvrsti karton, na kome treba da označi župu i društvo, kome pripada, te svoje ime i prezime uz tačnu označu svog stalnog boravišta.

Pojedine skupine odlaziće s kolo-dvora u prenočišta pod zajedničkim vodstvom.

U Ljubljani

U Ljubljani nosi se kroj.

Raspored sletskih dana

- I 5. juna — nastup daštva.
- II 18. juna — omladinski dan i nastup vojske.

Približan raspored ovoga nastupa:

- 1) Takmičenje i kušnje vojske.
- 2) U 6 sati zbor naraštaja za kušnju. U taj sat moraju da budu sva odeljenja uredena i spremna za odlazak.
- 3) U 7 sati početak kušnje.
- 4) U 10 sati zbor za povorku na Bleiweisovo cesti.
- 5) U 11 sati povorka kreće.
- 6) U 15 sati

Odlazak češkoslovačkog poslanika brata dr. Roberta Flidera iz Beograda

Izvanredni poslanik i opunomoćeni ministar Češkoslovačke Republike u Beogradu brat dr. Robert Flider napustio je 29 pr. m. posle trogodišnjeg boravka, našu zemlju.

Tim povodom, a prema odluci Izvršnog odbora Saveza SKJ, posetili su poslanika brata dra Flidera 28 pr. m. u Češkoslovačkom poslanstvu u Beogradu delegati uprave Saveza SKJ: stra Dana Ilić i braća: Branko Živković, Miroslav Vojinović, Vojislav Todorović i dr. Milorad Dragić, da se od njega oproste u ime Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije, kome je brat poslanik uvek ukazivao svoju posebnu pažnju. Tom prilikom je brat Branko Živković u svome bratskom govoru izjavio u ime celog jugoslovenskog Sokolstva iskrenu zahvalnost poslaniku bratu dru Flideru, što je u svakoj prilici ukazivao svoju najveću pažnju radu i svima priedbama jugoslovenskog Sokolstva. Ujedno mu je predalo i naročito zahvalno pismo Saveza SKJ, kao i spomen-knjigu svesokolskog sletja u Beogradu 1930 god. Pri ispraćaju iz Beograda brata dra Flidera i njegove porodice uručena je u ime Saveza SKJ na željezničkoj stanici njegovoj gospodini lepa kita eveća.

Zahvalno pismo poslanika brata dr. Roberta Flidera Savezu SKJ

Napuštajući Beograd, češkoslovački poslanik na našem dvoru brat dr. Robert Flider uputio je Savezu Sokola kraljevine Jugoslavije oproštajno pismo sledećeg sadržaja:

— Napuštajući svoje dosadašnje službeno mesto izvanrednog poslanika i opunomoćenog ministra Češkoslovačke Republike u Beogradu, smatram za svoju prijatnu dužnost, da Vam se iskreno zahvalim na Vašoj saradnji na ostvarenju ideje bratske solidarnosti i ljubavi između jugoslovenskog i češkoslovačkog naroda.

Čestitam Savezu Sokola kraljevine Jugoslavije na uspesima, koje je do sada postigao, i želim mnogo uspeha i u budućnosti.

Na bratskim i sokolskim »Zdravo!« pretsedništvu Saveza i svima članovima. —

Poslanik i ministar:
Dr. Flider, s. r.

Smrtna nesreća braće iz Sokola Brno I

Saučešće našega Saveza

Dne 1. maja poduzela je jedna oveća grupa članova Sokola Brno I izlet u dva automobila u Lukačevicu i Zlin. Kod Snovidika na nekoj strmini zatajila je drugome autobusu kočnica, usled čega je u velikom snagu udario o neku kuću, koju je suočio, dok se je autobus smršio. Posledice nesreće bile su strane: četvorica mrtvih i 28 teže ranjenih.

Povodom tog nesrećnog slučaja izrazio je I. zamenik starešine Saveza SKJ br. Gangl u ime našeg Sokolstva saučešće COS sledećim sažalnim pismom:

— Draga braćo! Iz novina sam saznao za tragičnu nesreću, koja je ugurala iz sokolskih vrsta Sokola Brno I četvero braće i sestara, dok je čitav niz njih teško ranjeno. Pri toj vesti grči se od bratske boli takoder i naše sreće, te Vas molim, da izrazite u ime jugoslovenskog Sokolstva Sokolu I u Brnu moje i naše najdublje bratsko saučešće. Zdravo!«

jazan obistinila. Kako javljaju praske novine, »Serbske Novine« su zaista obustavljene, a glavni vode lista pošapšeni, i to: bivši starešina lužičko-srpskog Sokola brat Jakob Šajba, direktor Serbske ludove banke dr. Čiza, akademski slikar brat Martin Novak, redaktor brat Janak i drugi. Tom zgodom hitlerove izvršili su i premetači-

nu u Serbskom domu i zaposeli ga. — Na ovakav se način pokazuju surova sila germanске kulture spram jednog nemoćnog i za germanstvo posve neopasnog malog slovenskog naroda, a kod nas i u ostalim slovenskim zemljama još imadu Nemci tu drskost da se žale nad nekim tobožnjim uskrcajanjem narodnih i kulturnih prava.

Iz televežbačkog sveta

ZAKON O TELESNOM UZGOJU U LITVI

Već smo bili izvestili, da je litvanska vlada donela poseban zakon na telesnom uzgoju svoga naroda. Do sada, međutim, još nije bilo sasvim poznato, kako će se zapravo taj zakon i provaditi. Prema sadanjim informacijama pak, koje su prodrle u javnost, izgleda, da će komora za telesni uzgoj kao vodeći organ svega telesnog uzgoja imati izvanredno veliku moć i upliv na delovanje svih telesnouzgojnih organizacija. Pre svega je komora pridržala sebi pravo da pojedine izabrane predstavnike sportskih i drugih telesnouzgojnih organizacija mora da potvrdi još i ona, a nakon čega tek mogu da preuzmu svoje funkcije. Dalje ovaj zakon propisuje, da u vodstvo organizacije i društava mogu biti birani oni, koji imaju najmanje 24 godine, te da njihova funkcija traje pune četiri godine.

Takoder i glede članstva propisuje zakon, da člansko doba počinje tek nakon navršene osamnaest godine života. Organizacije, koje imaju omoladinska odjeljenja, dakle, svoj podmladak, moraju za to imati posebnu dozvolu pomenute komore za telesni uzgoj. Sve delovanje i funkcije dosadnje Sportske lige prelazi automatski na komoru, koja je ujedno i predstavnik države u olimpijskom odboru.

IZ RADNIČKIH TELOVEŽBACKIH JEDINICA (DTJ) U ČEŠKOSLOVAKOJ

Televazežbačke i sportske svečanoosti centralne socijalističkih telesnouzgojnih organizacija u Češkoslovačkoj održaće se 5 i 6 avgusta o. g. u Ustima nad Labom, te će obuhvatiti, pored zajedničkog nastupa članova i članica svih u centrali udruženih radničkih televazežbačkih saveza (DTJ i nemačkih socijalističkih jedinica), također i takmičenje članova u sedmeroboju, članica i naraštaja pak u šesteroboju. Stariji članovi takmiče se u vežbama na spravama, a za sve priprede se i lakoatletska takmičenja, koja će obuhvatiti tako reći sav olimpijski program. Na programu je također i teška atletika, nadalje plivanje, koje će biti podjeljeno na takmičenje u plivanju u bazenu i u plivanju u tekućoj vodi. Konacno svrčani dani obuhvataće također i takmičenja u raznim igrama s loptom: hazenu, odboku, stolni i obični tenis i t. d. Biće tu također zastupana i biciklistika, jer svaki savez radničkih televazežbačkih društava imaju svoja biciklistička odjeljenja. — DTJ pak sam priprediće ove godine takmičenja u lakoj atletici, i to za petčanske vrste članova u šesteroboju: trčanje na 100 m, takmičenje u skoku u dalj i u skoku u vis, u bacanju kugle i diska, te u trčanju na 1500 metara. Za članice određen je troboj: trčanje na 60 m, skok u visinu i bacanje kugle s pasom.

TEŠKI DANI ZA RADNIČKA DRUŠTVA U NEMAČKOJ

Nakon pobede hitlerovskog pokreta u Nemačkoj postao je položaj svih socijalističkih institucija vrlo težak. Ista sudbina naravno zadesila je također i nemačku socijalističku televazežbačku društva i njihov savez, koji ima svoje sedište u Lajpcigu, где je radništvo tokom vremena i podiglo svoj vlastiti dom u kome se je nalazila pored centralnih ureda socijalističkih telesnouzgojnih društava također i stalna prednjačka škola. Sada, po novom kursu, sav je ovaj rad bio najedanput ustavljen, jer su hitlerovska napadačka odjeljenja zaposela također i taj dom, proterali sve tamošnje činovnike, zauzeli tiskaru i nakladništvo, te preuzeли sve u svoje vlastite ruke. Pomenuta prednjačka škola nalazila se je u domu već šestu godinu, te je organizacija za njenu zgradu i uredaj izdala preko 12 milijuna maraka. Među otputuštenim činovnicima također je i predsednik socijalističke internacionale

Geler, ravnatelj prednjačke škole i načelnik istoga Saveza Benediks i t. d. Slično kao u Lajpcigu, preuzeši su hitlerove u svoju vlast i domove drugih televazežbačkih društava po Nemačkoj i tako u jedan mah potpuno zaustavili delovanje druge najjače telesnouzgojne organizacije u Nemačkoj. Na račun ove socijalističke organizacije prividno će se pojačati redovi nemačkih turnera, koji su, kao što je poznato, otvoreno pristupili nacionalno-socijalističkom pokretu hitlerovca, proglašujući ga za svoj vlastiti program. Kako će se prema svemu ovome držati organizovano radništvo, to je naravno posve drugo pitanje, ali je stalno da ono neće preko toga tako olako preći.

Kromerž slavi svog velikog sina.

Grad Kromerž u Češkoslovačkoj proslavlja dan 17. septembra o. g. značajan jubilej, 60 godišnjicu rođenja čuvenog češkog slikara Maksa Švabinskog, koji je i u sokolskim krugovima dobro poznat po svojim krasnim sletskim plakatima. Tom prilikom na kući, gde se je rodio veliki češki majstor, biće na svečan način otkrivena spomen ploča.

100-godišnica telegrafa. Baš sada se navršava 100 godina otako se posve slučajno otkrili nemački fizičari Gaus i Weber u Getingenu mogućnost prenosa znakova električkim putem. Njihov izum bio je, razume se, veoma primitivan i skoro praktički neupotrebljiv, ali su ubroj pronašli k tome potrebnu aparaturu, a Mors je sastavio znakove, koji važe u telegrafiji još i danas. Ipak pada početak telegrafije u godinu 1833.

Glavna skupština Matice Srpske u Lužici. Po uzoru drugih slovenskih naroda imaju i Lužičani kao svoju najvažniju kulturnu ustanovu Matice Srpsku. U sredu, 19. aprila, održala je ova narodna institucija, koja će sada nastaviti prestanak Sokolstva igrati u nacionalnom životu Lužičana još značajniju ulogu, svoju redovnu glavnu skupštinu. Skupština je vodio predstavnik sudski savetnik dr. Herman, koji se je u svom govoru setio umrlih zaslужnih članova Matice Srpske i to počasnog predsednika prof. dr. Muke, prelata Nikole Žura, učitelja Hila Kroščanskoga; Virta Rahlovskoga. Pojedini funkcioneri podneli su svoje izveštaje, koji pokazuju utešljive rezultate i koji su svima nama garancija, da je kulturno-nacionalni život Lužičana bujan, te da će se oni održati i nadalje. Kod izbora bili su izabranji u novi odbor opet skoro svi dosadašnji funkcioneri.

Izložba slika iz Dalmacije u Berlinu. U Umjetničkom domu na Schenberger Ufer u Berlinu izložio je poznati nemački slikar Helmut Kromer svoje slike, kojima su motivi uzeti iz Dalmacije i na našem Krasu. Kromer je bio u našim krajevima već pre rata i to godine 1911, pa se je opet setio lenota našeg Primorja i došao je lani k nama, gde je fiksirao na platno konture naše zemlje, naše narodne nošnje i tipove. List »Berliner Tagblatt« veoma se poohvalno izražava o ovom izložbi, pa se kritiku Adolfu Donatu najviše svidaju motivi iz Trogira, Šibenika, Splita i Dubrovnika. Kritik žali što Kromer nije naslikao također i delove nekadašnje Dioklecijanove palate, portu aureu, Dubrovački kneževski dvor i hodnik dominikanskog samostana, koji naziva slikarsko građevnim čudom. Ova izložba imaće pored svog čisto umetničkog značenja i propagandni karakter za lepote našeg Jadranu.

75-godišnjica dr. Maksa Planka. Dne 23. aprila navršio je 75 godina svog plodnog života čuveni nemački naučnik dr. Maks Plank, utemeljitelj teorije kvanta. Jubilant je profesor univerziteta u Berlinu, član Pruske

219-1

akademije nauka, časni i dopisni član mnogih inostranih akademija, koje su ovome znamenitom fizičaru odale počajenjem članstva puno priznanje. Godine 1919. dobio je dr. Plank za svoju teoriju kvanta Nobelovu nagradu.

Smrt znamenitog engleskog matematičara. Dne 17. aprila umro je u Kembriju profesor tamošnjeg univerziteta, kapacitet na polju matematike dr. Vilim Hobson. Bio je poznat kao zaступnik čiste matematike i dubok misilac. Iz njegove škole izšao je niz mladih genijalnih naučnika, koji su još nadopunili njegove teorije, a drugi opt u praksi upotrebili pronalaska njegovih razmatranja. Od poznatijih njegovih dela može se spomenuti »The Domain of Natural Science« i »The Theory of Functions of a Real Variable«.

50-godišnjica Hinka Nučića. Odlični član i režiser Narodnog kazališta u Zagrebu Hinko Nučić ovih je dana dočekao svoju 50-godišnjicu, koje su se setili svi zagrebački dnevničari, pa i slovenački listovi, jer je jubilant rodom Slovenec. Od godine 1899. kada je počeo najpopularniji slovenački glumac Anton Verovšek pronašao na jedno dilektantskoj pozornici i predobjed za Slovensko deželno gledalište, pa sve do godine 1912. ostao je član tog kazališta. Ali mladome talentovanom umetniku htelo se dalje i tako ga vidimo od godine 1912 pa do 1918 u Zagrebu. Nakon oslobođenja vraća se za godinu dana u Ljubljani, tri godine vodi kazalište u Mariboru, a 1922 vraća se ponovo u Zagreb, gde i ostaje i gde spađa među najpopularnije i uvažavane glumice i redatelje.

50-godišnjica bugarskog pesnika Trajanova. Nedavno je u Sofiji bila svečano proslavljena 50-godišnjica rođenja Todor Trajanova, jednog od najpoznatijih savremenih bugarskih pesnika. Jubilant je rođen u Tatař Pazardi u južnoj Bugarskoj. Trajanov je po uticajima i po odgoju francuski. Prvi zbirku pesama izdao je godine 1908 pod naslovom »Regina mortua«, a u toj zbirki započaju se uticaji francuskih simbolista i pariških Parnevaca. Ali već u drugoj zbirci »Pantheon« se emancipuje i sve više nalazi samog sebe i svoj vlastiti izraz. Sledi njegova dela trajne vrednosti: 1911 »Himne i balade«, 1921 »Bugarske balade«, 1923 »Religiozne pesme«, 1926 »Romantika u stihovima« i 1928 »Oslobodenje«.

Kipar Đoka Jovanović 50-godišnjak. Poznati beogradski kipar Đoka Jovanović slavi ovih dana izložbom svojih dela predstavnik 50-godišnjicu. Jubilant je izšao iz bečke škole Edmonda Helmeta, čuvenog kipara, od kojeg imade u njegovim delima nota gracioznosti. Od Helmeta prešao je u pariški atelje Šapia, koji je bio poznat klasik i pri-padnik harmoničke ljupkosti. Iako su imali njegovi učitelji na njega izvesti uticaj, on se je osamostalio i preuzeo samo ono, što je njegov genije smatrao kao dobro i lepo, ali i tome dao je uvek svoju osobitu notu.

Kongres studenata Male antante. Krajem aprila bio je održan u Beogradu kongres studenata Male antante, na koji je pored oficijelnih delegata došlo još oko 200 studenata Čehoslovačka i oko 300 Rumuna. Kongres je pokazao potpunu solidarnost mlade generacije intelektualaca, te je još više učvršćio veze između pojedinih nacionalnih studentskih saveza. Ovaj rad akademiske omladine naroda Male antante imaće bez sumnje i u budućnosti vidni i trajni uspehi.

Искључиво оригинални штофови

БЕОГРАД, КН. МИХАЈЛОВА УЛ. 22
217-4

Oglasujte

u »Sokolskom glasniku!«

*Tražite naše nove, znatno snižene oglasne cenike!
Pri višekratnim oglasima naročiti popust!*

Sve obavesti daje najpripravnije

*Uprava sokolskog liste
Ljubljana, Franciškanska ulica 6*

IZ ŽUPA I DRUŠTAVA

IZ UREDNIŠTVA

Molimo bratske jedinice da nam šalju na vreme svoje izveštaje, dok su još aktuelni, jer zastarele ne možemo objavljivati. Slike objavljujemo prema mogućnosti i u granicama našega proračuna.

Zupa Banja Luka

SOKOLSKO DRUŠTVO LIČKO PETROVO SELO

Dana 22 apr. 1933 priredilo je Sokolsko društvo u Ličkom Petrovom Selu, iza kako je prošlo jedva dva meseca od njegovog osnutka, svoju prvu svečanu akademiju s igrankom na kojoj je sudelovalo salonski orkestar iz Bihaća.

Na toj akademiji nastupile su sve kategorije vežbača koje su vežbe izvele skladno i s mnogo razumevanja.

Pozdravni govor održao je društveni starešina dr. Jambrec, koji je u svom lepom govoru istakao cilj Sokolstva. Pozdravio je nato goste, koji su u prilično lepom broju došli iz okoline, a napose starešinu bratskog Sokolskog društva - Bihać brata pukovnika Fragnera, te istakao skladan rad između hrabre naše jugoslavenske vojske i Sokolstva.

Gовор је завршио uslikom Nj. Vel. Kralju te Nj. Vis. Prestolonasledniku Petru. Nakon što je otsvirana himna, a i tokom cele zabave, izrečeno je nekoliko oduševljenih govorova. Na toj zabavi prvi put su nastupili članovi u sokolskim odorima i članice i seljački momci u narodnim nošnjama, što je činilo jednu vanrednu lepu i skladnu sliku.

Od zabave imade društvo i lepu materijalnu dobit, koja će biti privедena namenjenoj svrsi t. j. nabavi sokolskih sprava.

Zupa Beograd

OSVEĆENJE DOMA SOKOLSKOG DRUŠTVA BEOGRAD IV

na dan 14 maja o. g.

Sokolsko društvo Beograd IV osnovano je 1929 god. u pretežno radničkom i siromašnom kraju (na Čukarici), ali blagodareći stariim i iskusnim sokolskim radnicima, koji su na čelu ovoga društva, ono je pokazalo takve rezultate rada da može poslužiti za primer.

Jos od osnivanja društvo je radilo u jednoj maloj kafanskoj sali, gde mu je rad ometan i otežavan, ali kad mu je i takva sala otkazana početkom prošloga leta društvo se našlo na ulici. Dovedeno u takav položaj (radilo se o tome, da li će ono moći dalje da postoji, jer druge zgrade za to povoljnije nije bilo) starešinje je jednoglasno rešilo da se pošto poto stvari dom. Ali je nastalo pitanje: gde i čime? Ni zemljišta, gde bi se dom podigao, ni novaca, čime bi se to postiglo, nije bilo. Jer u ovome kraju opština nije imala svog zemljišta da bi se molbom to moglo pribaviti za ovu svrhu. Od državnog zemljišta, koje je bilo za to povoljno, kao kompleks Košutnjaka, nije se uspeло dobiti potrebno gradilište. To su bile osnovne prepreke ovoj zamisli društva za podizanje doma. Ali, ubrzo je ta prepona otklonjena, blagodareći uvidljivosti plemenitih i rodoljubivih ljudi. Gospodin Mitar Jovanović, ovd. rentijer, sa svojom gospodom, ustupio je društву oko 4000 kv. m. od svog zemljišta za podizanje ovoga doma. Odmah se odatle pošlo dalje. Apcel društva za prikupljanje priloga i pomoći za ovu svrhu naišao je na veoma lep odziv. Izvanrednim naporom članstva ovoga društva i pomoći prijatelja Sokolstva, društvo je 7 avgusta pr. god. osvetilo kamen temeljac, a krajem prošle godine dovršilo svoj sokolski dom, koji će **osvetiti na dan 14 maja ove godine u 11.30 časova**. Čini se sve što se može da taj dogadjaj bude u koliko je više moguće svečaniji. Toga dana formirajuće se sokolska povorka u 11 časova. Zborni mesto Državna fabrika šećera, odakle će se pod zvucima vojne muzike nastupati ka domu. Po podne daće se javan čas, na kome će uzeti učešće sva prestonička sokolska društva, a i neka iz bliže okoline; uveće akademija.

SOKOLSKO DRUŠTVO BEOGRAD VIII

Sokolsko društvo Beograd VIII, koje je osnovano ove godine pokazuje lepe rezultate rada tehničko i prosvetno-vaspitnog. Na prvi dan Uskrsa posetili su ih braća iz Beogradske Čukarice i prikazali dramu „Velika Nedelja“ od Bran. Nušića, pisca, čiji se pozorišni komadi najviše i najrade davaju na svim sokolskim pozornicama.

Osobito dubok utisak je ostavila ova priredba na seljake-sokole iz sela

Zarkova, pak je uprava društva odlučila da u buduće toj vrsti prosvetnog rada pokloni veću pažnju. Dajmo se ljkaju ono što mu je blisko i lako shvatljivo! On će nam biti veran privrženik.

Ovo Sokolsko društvo u nizu vaspitnih mera, priredilo je drugog dana Uskrsa prvo svoje dečje poselo. Da bi poselo mogla prisustvovati seoska deca, poselo je održano u osnovnoj školi selu Žarkova. Izveden je obilan program, u kome su učestvovala samo deca. Posle programa je priredena igranka. Milina je bila videti seoske dečake i devojčice kako igraju narodna kola i kako se slobodno kreću, kao da su vaspitavani u sokolani već dugo vremena. Iako je ulaz bio besplatan za decu, a za odrasle dobroyavljan prilog, materijalan uspeh je bio ravan moralnom.

Ovo poselo je ostavilo jake utiske na sve ostale i potpuno je odgovorilo svojoj vrsti.

Z.

POSETA SOKOLSKOG DRUŠTVA BEOGRAD V—ŠAPCU

U cilju upoznavanja i stvaranja pravnih bratskih odnosa među Sokolima priredjen je izlet ovog društva u Šabac. Tom prilikom su članovi beogradskog društva priredili neku malu akademiju u vežbaonici Sokolskog društva Šabac.

Beogradani su stigli u Klenak na prvi dan Uskrsa vozom u 11.30 časova. Na stanici su ih dočekali Sokoli iz Šapca, postrojeni u odorama sa starešinskom na čelu. Goste je pozdravio starešina Sokola br. dr. Tuđedžić Želeći im dobrodošlicu i prijatan boravak u Šapcu, a odgovorio je na dobrodošlicu brat Marjanović Slavko, a zatim se u zajedničkoj povorci krenulo u mesto.

Sva braća su bila prijatno dirnuta pažnjom i gostoprivršćom Šapčana.

U 21 čas je počelo izvođenje programa pred punom salom. Brat Popović, prosvetar Sokola Beograd V, pozdravio je prisutne kratkim govorom. Zatim je izvedeno 11 tačaka, od kojih su neke uspele, a neke podbacile. Objektivna šabačka publika je s oduševljenjem pozdravila lepe vežbe članova na razboju, a s pravom je negodovan posmatrajući slabo izvedene simboličke vežbe članova.

Posebno je nastala igranka, koja je u drugarskom raspoređenju nastavljena sve do polaska voza za Beograd. Braća iz Šapca su nas ispratili do stanice Železnične mire srećan povratak.

Priredba je izvedena prilično dobro, a čist prihod je namenjen za dovršenje doma.

SOKOLSKO DRUŠTVO BEOGRAD-MATICA

Sokolsko društvo Beograd-matica je održalo prvo svoje debatno veče za članove. Debatu je otvorio brat Strahinja Damjanović govoreci o Sokolstvu i veri. Nekoliko braće je ranije podešlo uloge, te su obradivala razne poglede na to pitanje. Tako je brat Bora Kisić zastupao i branio stanovište crkve u pogledu na Sokolstvo a ostala braća su se podelila u dva tabora.

Debata je donela mnogo koristi, jer su na taj način prodiskutovane mnoge stvari i izmenjena mišljenja. Ovakve će se debate održavati češće, i odrediti članove, koji će je pokreći.

Z.

Zupa Bjelovar

SOKOLSKO DRUŠTVO VIRJE

Naši vredni Sokoli, priredili su 30 aprila, u zajednici s ostalimi kulturnim društvinama u Virju, vrlo uspeli „Spomen-dan hrvatskih velikana Zrinjskog i Frankopana“.

Velika dvorana Hrv. seljačke zadruge, bila je dupkom puna naroda i školske mladeži, koja se je skupila, da do poštovanje narodnim mučenicima. Prisutne je pozdravio starešina br. V. Šignjar, rav. grad. škole. Nakon održane deklamacije i pevanja škol. dece br. Ivan Stazić, učitelj, izneo je ciljeve, koji su vodili naše mučenike u njihovoj nejednakoj borbi s omraženom Austrijom, te konačno njihovu katastrofu. Predavač je odlično uspeo u svom prikazu. Hrvatski pevački društvo „Rusana“ otpevalo je vrlo skladno „Zrinjsko-frankopanku“, a iza toga nastupio je podmlađak našeg Sokola. Pokazali su uistinu vrlo dobar tehniku, pa im se može cestitati. Bili su nagrađeni burnim aplauzom.

Soko je tom priredbom dobio još jedno priznanje više od svojih sugrađana, a potstrek za daljnji rad, koji će smelo nastaviti.

V.

SOKOLSKA ČETA U BAZIJAMA

U selima sreza virovitičkog, osnovano je do sada 15 sokolskih četa, koje vidno napreduju i u punom su sokolskom radu. Između više njih, koje slove kao najbolje — jedna je među prvima Sokolska četa Bazije gor. općine Lukač, koja, kako u tehničkom, tako u prosvetnom i administrativnom

pogledu nesmetano kroči napred. — Ta četa je sastavljena od same braće seljaka, koji su sami starešine, načelnici, prosvetari i t. d., dok tajničke dužnosti čete vodi brat Markotić, mesni učitelj.

Od ovogodišnjih priredaba, prva je koja je održana na dan 23 aprila 1933 s prestatvom „Vitropira“, od Kuzmanovića.

Od sviju, izvedba bila je svaka tako savršena, da ne treba posebice pojedine osobe isticati.

SOKOLSKA ČETA DETKOVAC

Na Uskrsni ponedeljak održala je ovomesna Sokolska četa prvu akademiju ove godine. Akademija je održana na letnom vežbalištu, a počela je u 15 časova. Unatoč dosta hladnog vremena bio je poset dobar, a video se mnogo mladeži iz okolišnih sela gde ne postoje sokolske čete.

Posetoci su bili programom oduševljeni, te je svaka tačka programa popraćena oduševljenjem pljeskom, a naročito od starijih meštana, koji su kao nikada dosada, pokazali lep interes za rad i napredak Sokolske čete u kojoj se nalazi njihova mladež.

Program je bio sledeći: 1) Pozdravni govor br. tajnika; 2) Nastup članova s prostim vežbama uz pevanje pevačke sekcije; 3) Dr. V. Rašić: „Moj Sokol — Soko budi, recitovao najmladi Sokolić; 4) ZL. Špoljar: „Dunegrance“, otpevalo troglasno mešoviti zbor pevačke sekcije; 5) Jov. Udicki: „Sokoli smo“ recitovalo 6 Sokolića i 6 Sokolićica skupno u lepim nar. odelima triju pokrajina; 6) ZL. Špoljar: „Tri ptičice“, otpevalo troglasno mešoviti zbor pevačke sekcije.

Program je bio sledeći: 1) Pozdravni govor br. tajnika; 2) Nastup članova s prostim vežbama uz pevanje pevačke sekcije; 3) Dr. V. Rašić: „Moj Sokol — Soko budi, recitovao najmladi Sokolić; 4) ZL. Špoljar: „Dunegrance“, otpevalo troglasno mešoviti zbor pevačke sekcije.

Zupa Celje

SOKOLSKO DRUŠTVO BREŽICE

Dne 29. aprila se je poslovila naša družina od treh bratov (Pinterić, Vrenko, Zagode), ki so poklicani, da odslužijo svoj kaderski rok. Brat starosta dr. Zdolsek je pred mnogobrojno družino u vežbenih besedah očrtal marljivo delo omenjenih treh u raznih odsekih našega društva. Izrazil je željo, da bi se taki in še popolnejši vrnili ponovno u našu vrstu. Brat Vrenko se je u lepih besedah zahvalil za priznanja in obljudil u imenu vseh treh, da hoće lepo življene naše družine ohraniti u častnem spominu in da se vrnejo u novim izkušnjama zopet u svoje vrste. Pri igranju godbenega odseka su nam brzo potekle kratke ure.

SOKOLSKO DRUŠTVO RIMSKE TOPLICE - ŠMARJETE

Ker so se pojavile u društveni upravi radi nezasedenih funkcij znatne vrzelji, je bila uprava prisiljena sklicati izredni občni zbor, ki se je vršil u nedeljo, dne 23. aprila u posebni sobi goštinstva br. Gregorja Pušnika v Šmarjeti. Članstvo se je pozivu u lepem številu odzvalo. V pretežni večini je bilo za stopano tudi telovadče članstvo. Občni zbor je otvoril starešina br. Srečko Razpotnik, ter prešel k dnevnemu redu, čitanju zapisnika zadnjega občnega zobra, ki so mu pozneje sledili govorovi bratov poudarjajočih pomen in važnost tega izrednega občnega zobra. Kritizirali so delo in sistem dosedanja uprave. Po daljši debati je bila sprejeta naslednja lista: starešina: br. Srečko Razpotnik, namestnik starešine: br. Gregor Pušnik, tajnik: Tičar Leo, prosvetar: Tičar Leo, blagajnik: Marko Galof, načelnik Logar Ivo, načelnica: Rozi Galofova, gospodarica: Lojzika Razpotnik, matičar: Rettinger Bogomir; namestnici članov uprave: namestica tajnika Lonči Godečeva, prosvetarica Logar Ivo, blagajnica Cvirkl Viktor, I. namestnik načelnika Henrik Turšić, II. namestnik načelnika Dobrovčin Milan, namestnik matičarja Čanžek Ivan. Nadzorni odbor: br. Stopar Martin in Kert Stefan; namestnici nadzornega odbora: Repin Alojz, Ljubej Ignac. Razsodišče: predsednik br. Srečko Razpotnik, namestnik Breznikar Franc. Deškovida: Lojzika Razpotnikova, Logar Josip, Dremelj Engelbert. Namestniki članov razsodišća: Štor Karl, Olet Anton, Pušnik Alojz. Med slučajnostmi je starešina ob zaključku občnega zobra pozival vse k složenemu in intenzivnemu delu, ter želje kar najveć uspeha.

Za letosnji letni nastop, ki se bo vršil 13. avgusta, namerava društvo prirediti župne plavalne tekme, v katerih bodo tekmovali vsi oddelki moških in ženskih vrst. Na to opozorjam vse intereseante bratskih edinic. Tekmovanje se bo vršilo v modernem termalnem kopalnišču že dopoldne, popoldne pa se bo vršil letni nastop, na telovadči poleg hotela „Stara Pošta“. Župne plavalne tekme bo tehnični odbor Celjske sokolske župe še posebej razpisal.

Zupa Cetinje

DVODNEVNI TEČAJ ZA NAČELNIKE I NAČELNICE

Prilikom godišnje glavne skupštine Sokolske župe Cetinje načelnstvo je župe zakazalo dvodnevni tečaj obvezan za sve načelnice i načelnike, načelnstvo župe i tehnični odbor župe. Tečaj je održan dne 31 III i 1 IV o. g. u Tivtu, a u kojem se je učestvovao sav tehnični i administrativni materijal za pokrajinski slet u

Ljubljani 1933. Tečaj je bio prilično posećen osiñ društava kojima je bilo nemoguće sudelovati zbg. ogromnih udaljenosti i velikih troškova. Braća i sestre su odlično shvatili svoj poziv, te su pored napornog celodnevnog rada proveli celo vreme u odličnoj disciplini i prijatnoj zajednici. Dne 31 III u 8 sati uveče održan je zakazani zbor društvenih načelnika i načelnica. Pored celog župskog načelnstva, kompletne tehnične odbore župe i velikog broja na-

nama; 4) Da se održi ove godine jedan župski prednjački tečaj i dva za vodnike seoskih četa; 5) Da župa sudeluje obavezno na pokrajinskem sletu u Sa- rajevo 1934. g.

Posebno ovoga prelazi se na biranje načelnstva župe za god. 1933. Jednoglasno, a s priznanjem birani su za načelnika i načelnice župe br. Žluva Josip i s. Žluva Dragi, te za članove načelnstva braća: I zam. nač. Cirigović Luka iz Kotora, II zam. Bouhal Đorđe

SOKOLSKA ĆETA GENERALSKI STOL

Dne 30 pr. m. priredili smo svečanu komemorativnu sednicu pozavavši sve članstvo, prigodom dvestošezdeset i druge obletnice mučeničke smrti Petra Zrinjskoga i Frana Krste Frankopana.

Svečana sednica započela je govorom starešine brata Tatalovića, koji je predao reč br. Mohoriću Slavku, predsedniku prosvetnog odbora. Br. Mohorić izneo je u dugom predavanju značenje Zrinjskih i Frankopanu u našoj istoriji, osvrnuvši se na nepravdu, koju je naš narod morao trpeti pod tudinskim jarom. Njegovo predavanje počelo je sa spontanim poklikom: Neka je slava narodnim velikanim Petru Zrinjskomu i Krsti Frankopanu!

Zatim je deklamirana prigodna pesma »Zrinjskom i Frankopanu«, koju je specijalno za ovu zgodu ispevao br. Matešić. Pesmicu je deklamirala sestra Danica Škrčić.

Br. Matešić održao je predavanje »Sokolstvo Zrinjskom i Frankopanu«. Predavanje brata Matešića bilo je nagrađeno spontanim pljeskom, a onda je brat Tatalović zaključio ovu svečanu sednicu, zahvalivši se prisutnima na brojnom odzivu i pjetitetnom osećanju na naše velikane.

Posebno toga nastavljeno je s redovitom sednicom, koju je otvorio br. starešina i dao reč br. Vučelić Radivoju da referiše o radu prosvetnog tečaja u Karlovcu. Njegovo predavanje saslušano je sa pažnjom i nagrađeno s burnim pljeskom.

Naša Sokolska ćeta priredila je nedelju trezvenosti od 23 do 30 pr. meseča. Nastavnici su održali deci predavanja o štetnosti alkoholnih pića, a za nedelju dne 30. 0. m. priredeno je javno predavanje o trezvenosti, koje je održao br. Matešić Joso, tajnik PO. Predavanje je bilo brojno poseteno. Predavač je uz ostalo recitirao pesmu Zmaj Jove Jovanovića o alkoholu i pozvao prisutne da se klone alkoholnim pićima i da uzornim životom prednjače svojoj okolini. Predavanje br. Matešića bilo je vrlo pažljivo saslušano, a br. Matešić nagrađen burnim pljeskanjem.

Za nedelju dne 7. maja sazvana je vanredna sednica svega članstva, na kojoj će brat Matešić održati predavanje o važnosti telovežbe i ujedno će se raspraviti s vežbačima mnogo pitanja, koja su postala aktualnima kao i nemila pojava da vežbači redovito ne dolaze na vežbe.

Za isti dan sazvane su sednice prednjačkog zbora i prosvetnog odbora. Akademija će se održati dne 28. maja prema zaključku prednjačkog zbora, koji će zaključak biti pretresan na sednici uprave. J. M.-c.

Župa Ljubljana

SOKOLSKO DRUŠTVO LJUBLJANA - ŠIŠKA

Naš Sokol u polnem obsegu vrši svoje vvišeno delo. Svoje pripadnike vraga u vseh smerih sokolske ideje, tako telesno - vrgojno, kakor kulturno - prosvetno.

Telovadnica se vsak dan polni z novimi telovadci. Prednjački zbor se je izpopolnil z novimi člani, to je z naraščajnikima, ki so prestopili k članstvu in so bili že pri naraščajskem prednjačkem zboru. Vodstvo posameznih oddelkov so se preuredila in so se nekateri vodniki vrst razbremenili. Vodstvo prednjačkega tečaja ima br. načelnik, ki ga vodi po dve ure tedensko.

V zimskem času je naše društvo tudi gojilo smučanje, za kar je bilo obično zanimanje. Na župni smučarski tečaj, ki se je vršil v času od 15. do 22. januarja t. l. na Veliki planini, smo poslali štiri člane. Dne 29. januarja t. l. so se vršile na Črnudah župne smučarske tekme, katerih se je udeležilo tudi naše društvo. Uspehi so bili jako zadovoljivi in častni. Na smučarske tekme, ki so se vršile v Bohinju za slovensko prvenstvo, smo poslali 6 članov. Kljub veliki in močni mednarodni konkurenči, so se naši člani častno odrezali v skokih. Dne 19. februarja t. l. je priredil prednjački zbor izlet ženskega naraščaja in članic na Šmarno goro, dne 26. februarja t. l. pa so se vršile v Koscažu društvene smučarske tekme za člane in naraščaj.

Nagovori pred vrstami se vrše redno, za kar skrbita prednjački zbor in prosvetni odbor. Pri vsaki telovadni urti se telovadeče članstvo in naraščaj seznanja s sokolskimi načeli in pojmi discipline. Pa tudi o higieni in zdravju se vrše nagovori. Prednjački zbor je sklenil, da vplje telovadbo starejših članov, obvezno za člane upravnega odbora. Telovadba se bo vršila po eno uro tedensko, vrsto pa bo vodil starejši član, ki je že svoječasno bil prednjački.

Prosvetni odbor je dosedaj priredil akademijo v proslavo biskupa Jos. J. Strossmayerja ter veliki koncert orkestralne in vokalne glasbe. Obe ti prireditvi sta u vsakem pogledu dobro uspeli. Razna prosvetno-kulturna predavanja se vrše vsak petek, ob nedeljni dopoldne pa se otrokom pripredujejo pravljice. Predavalni so brat dr. Franta Mis o higieni zakona, šolski nadz. brat Urbančić o prezententu Maysku, br. dr. C. Oblak o Dinarskih alpah, br. prof. dr. Mihelak o gospodarski krizi, g. dr. Lapajne o bančni

krizi, br. Puhar o alkoholizmu itd. Prosvetni odbor vrši svojo nalogo in je zanimanje za ta predavanja veliko. Vsako nedeljo pa napolni veliko dvorano sokolskega doma naša mladina, ki hodi poslušat pravljice. Prvo nedeljo je mladini pripremovača gdč. Manica Komanova, sedaj ima skrb za to delo br. Puhar, ki pripremovaču otrokom mične dogodbine in pravljice z vso svojo dušo in srcem. Tako lepo pripremovaču, da se mladina težko loči, ko je čas ločitve.

H koncu naj še omenim, da je prednjački zbor skupno s prireditvenim odsekom izdelal program za štiri večje prireditve za letošnje leto. Tako se vrši 20. maja t. l. velika sokolska akademija na sokolskem telovadišču, 15. junija t. l. bo pešištelet v Polhogradeč, kjer se vrši javen telovadni nastop, 10. septembra t. l. ob obletnici otvoritev sokolskega doma bo velika prireditve z javnim nastopom in 2. decembra t. l. sokolska akademija v telovadnici.

PETINDVAJSETLETNICA SOKOLA V VELIKIH LAŠČAH

Dne 21. maja t. l. proslavi Sokol Vel. Lašče svoj 25-letni jubilej, ki bo združen z okrožnim nastopom in razvijtem praporja. Društvo se na ta velik praznik tiho, brez hrupa, a pridno pripravlja.

Po tolikih letih obstoja poglejmo malo nazaj v delovanje društva. Temelj je postavil danes že pokojni brat dr. Ant. Schirffer, okrožni zdravnik v Ribnici; kot takratni starosta tamoznjega društva je dal pobudo nekaterim narodnim možem in fantom v Velikih Laščah, naj ustanovne odsek Sokola pod okriljem matičnega društva v Ribnici. Za take pokrete so bili takrat v Laščah prenevareni časi. Grozilo se je idealistom na vse načine — tako z gospodarskim kakor družabnim bojkotom. Vendar so se našli v zadnji idealni ljude, ki so šli preko tega. Danes še živeči bratje dr. Alojzij Zalokar, prof. in primarij žen. bolnica v Ljubljani, Ivan Pucelj, minister, prvi in sedanji naš starosta, Nande Duganec, Babnik Alojz, Ivan Glavan, ter pokojni Ivan Hočevar, Jože Virant in drugi, osnovali so Sokola, ki je začel delovati 1. 1908.

Ze takrat so čutili ustanovitelji v Sokolu zibel nacionalnega prebujenja, edino ognjišče in torišče svobode in bodoče Jugoslavije.

Zasledovali in voluhuni so jih, zato so ustanavljali ter se razgovarjali na cesti »Pod lipom«. Sovražnikom Sokolstva so bili trn v peti, kajti pokazalo se je kmalu, da so najagilnejše med ustanovitelji gospodarsko uničili.

Prvo gnezdo so si speli »Pod lipom«, kjer so delj časa tudi telovadili.

Boj za prostore je bila dolgoletna skrb društva, saj niso imeli svoje strehe.

Potikalci so se po raznih hišah in dolgo vrsto let jim je nudil svoj krov br. Pucelj, nato br. Hočevar France, Podlogar Franc, dokler ni 1927. prišlo do otvoritev lastnega doma.

Že pred vojno je društvo živahnodelovalo in se udeleževalo vseh prireditive v okraju samem, pa tudi večjih izletov tako v Ljubljani, Celju, Zagrebu, Pragi.

Vojna je prekinila delovanje. Po vojni je zaledalo, da zajame Sokol vse plasti naroda in postane vserodna organizacija, kar se pa radi razvražal razmer in strankarsko politične borbe žal ni uresničilo.

Vendar se je društvo močno razmahnilo in vplivalo s svojimi propagandnimi izleti na svojo okolico. Postalo je društvo, ustanovilo odseke v Novi vasi in Dobrepolju.

Kakor povsod, tako je tudi v Laščah društvo po vojni živahnodelovalo vsestransko, a je to delovanje pozneje ponehalo.

Začelo je živahnje delovati, ko je dobilo lasten dom in je pred letom osnovalo novi četi v Dvorski vasi in na Turjaku.

Da se da društvo novih impulzov in poleta, se vrši letos okrožni nastop združen s tekmami in razvijtem praporja, kateremu bosta kumovala sestra Eva Pucljeva, ministrica soproga ter soustanovitelj in rojak br. dr. Alojzij Zalokar, profesor in ravnatelj ženske bolnice.

Vsa društva opozarjamamo na naš jubilej in vabimo, da se v čim večjem številu udeleži ter se ob enem naužijeje lepoči v romantične klasičnih tal v cvetočem mesecu maju.

Župa Maribor

SOKOLSKO DRUŠTVO LJUTOMER

Sokolovo društvo Ljutomer priredil kot uvod k proslavi svoje 30-letnice v nedeljo dne 7. maja t. l. prosvetno akademijo »Jubilej zdravja«. Spored je zelo pester in obsegajoč tečaj sokolskega mladinskog in sokolskega pevskega zborja, deklamacijo, predavanje, lutkovnega gledališča, sokolskega orkestra in dramatskega odseka. — Posamezne edinice hočejo pokazati sadove svoje prosvetnega dela, zato pričakujemo posebno pa še od Ljutomerjanov-Sokolov. S tem, da se udeležite naše prosvetne proslave, pokažete zanimanje za sokolsko prosvetno delo. Začetek točno ob pol 4. uri.

SOKOLSKO DRUŠTVO PTUJ

Naše društvo praznuje letos svoj srebrni jubilej, svojo 25-letnico vztrajnega dela za utrditev sokolskega bratstva in slovenskega edinstva, 25 let bo minilo 13. septembra, ko se je ob znanih septembarskih dogodkih rodil naš Ptujski Sokol. Društvo je sklenilo, da naprosi družbo sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, naj tudi ona slavi v Ptiju 25-letnico one skupščine, ki je dala povod, da se so Slovenci zbudili, oživeli ter sklenili na dan te skupščine, da se hočejo otresti tujega jarma, da hočejo biti oni edini gospodarji na svoji domači zemlji.

Svoje slavlje otvoril društvo že 21. maja s tekmo naraščaja, 25. maja pa s tekmo dece in članstva in društvenim nastopom.

Prav marljivo se pripravlja društvo za župni zlet v Ljutomeru in za pokrajinski zlet v Ljubljani.

Bratska društva in čete opozarjamo že danes na slavlje 25-letnice našega društva, ki bo 10. septembra združeno z glavno skupščino družbe sv. Cirila in Metoda in vseh narodnih in kulturnih društev. Prosimo že danes vse brate in sestre, zlasti one, ki so prisostvovali dogodkom v Ptiju in Ljubljani pred 25 leti, da nas podpro pri delu. Naše slavlje naj bo narodna manifestacija vsega našega naroda v do kaz vsem onim, ki so nas zatirali. — Zdravo! St. D.

SOKOLSKO DRUŠTVO SV. LOVRENCA NA POHORJU

Dramski odsek našega Sokola je priredil na velikonočni pondeljek večer »Davek na samec«, ki je v vsakem oziru dobro uspel. Cisti donos je pripadel tukajšnjem K. P. T. L., ter v pomoč brezposelnim. Naš starosta brat dr. Pirnat je pred predstavo v poljudnem ter zelo poučnem predavanju obrazložil nevarnost raznih vrst legarja. Za predavanje je žel obilo priznanja. Dne 30. aprila je pa gostoval na našem odru falski R. K. z igro »Domen«.

Društvo pripravlja še nekaj predstav na koncu sezone.

Telovadni oddelki pridno telovadijo vaje za pokrajinski zlet v Ljubljani, za katerega vlada posebno med deco veliko navdušenje. — Zdravo!

Sokolska četa je na velikonočni pondeljek popoldne v šoli priredila dve igri in sicer »Kje je meja« in »Damoklejjev meč«. Režiral je brat Židanik Janko, nastopili so razen njega v ulogah s. Židanik Anica, s. Horvat Mimika, s. Komar Rezika ter br. Kramberger Rado in br. Horvat Makso. Vsi so svoje uloge dobro rešili ter pokazali lepo skupnost v igri. S svojo naravnim podanom nagajivostjo je izval obilo smeha zlasti br. Horvat. Vsebinsko vsake igre je komentiral br. Vauda, ki je v odmoril nastopil tudi s sokolskim mešanim in moškim pevskim zborom, ki sta za svoje precej težke, vendar eksaktne podane pesmi bila vedno s ploskanjem povhajljena. V imenu krčevinskega Sokola je izpovedal pozdrav br. Cvetko Franjo in vabil k sokolski tomboli dne 7. maja t. l. Vstopnine ni bilo, pristovljene prispevke je pobiral br. Šuman Anton. Videlo se je, da je prireditve bila zamisljena v malem obsegu, prav v domaćem krogu, vendar se je zbralokoli okoli 100 udeležencev, kar je gotovo lepo število, ceprav smo slišali iz ust udeležencev, da so pogrešali še marsikoga, ki bi pri takih prireditvah ne smel manjkati. Tiho, nesobično delo te čete z njenimi poučnimi, vstopnimi prostimi in nikogar izzivajočimi prireditvami le pozdravljamo in kličemo: Le tako naprej ter na svidenje pri šmarješkem sokolskem nastopu dne 18. junija!

Župa Mostar

SOKOLSKO DRUŠTVO CAVTAT

Sokolovo društvo Cavtat priredilo je veliku akademijo drugog dana Uskršnja u sokolani uz sudelovanje Cavtske dletanske muzike.

Program je bio veoma biran. Sestojao je iz deklamacija, pevanja mešovitih zborov in solo tačaka, prostih in skupinskih vežb, kola članica u narodnim nošnjama in narodne drame »Knez Ivo« in »Semberija« (od B. Nušića). Akademija je zavrsena igrankom.

Sve tačke programa bile su izvedene na sveopće zadovoljstvo, tako, da se brez preterivanja može reći, da je moralni uspeh bio odličan. Poset je bio takoj do sada, upravo rekordan, ali načelost materijalnih uspeha nije odgovorio očekivanju, što se mora preispisati oskudici, koja vlada.

Milo nam je, da je ova akademija ovako sjajno uspela i što naše društvo uspeva i napreduje.

SOKOLSKA ĆETA POLICE POPOV

Naša mlada četa iako osnovana pre nekoliko meseci uspela je da razvije svoj četni barjak, koji je daroval

četi br. Pero Ivanišević, nar. poslanik, koji mu je ujedno i kumovao.

Svečanost, koja je obavljena prilikom osveštenja i razvijanja četne zastave, bila je na dan 18. aprila, počevši dočekom gostiju, koji su došli iz Trebinja i obližnjih mest, затim članovi čete Orašac sa svojom muzikom, kao i četa Hun sa svojom zastavom. Goste je na stanicu pozdravio dobradošicom br. Andrija Vučinić.

Nakon kratkog medusobnog upoznavanja, ogroman broj naroda — s muzikom na čelu — krenuo je put školskog dvorišta, gde je izvršeno osveštenje zastave. Kum, br. Ivanišević, uz nekoliko prigodnih patriotskih reči predao je zastavu starešini čete br. Risti Miljeviću, koji je uz kratak i temperamentan govor predaje zastavniku čete. Tom prilikom održano je nekoliko prigodnih govorova, od kojih je sugestivno delovalo na sve prisutne govor župskog izaslanika br. Hasana Dikića, tajnika župe i br. Majksnera, starešine matičnog društva Trebinje. Svi govorili su popraćeni spontanim oduševljenjem poklicima Nj. Vel. Kralju, Prestolona sledniku Petru, Sokolstvu i Jugoslaviji, a muzika je intonirala državnu himnu.

</div

letante za taj njihov trud nagradila du-gim aplauzom.

Ovo je bila ne samo zabava, nego i lepa manifestacija Sokola, jer je imala plodan uticaj u pogledu sokolskog pro-sjećanja.

Drugi deo programa bila je igran-ka i biranje »Mis zabave«, za koju je izabrana s. Danica Radeljević, diletant.

Župa Sušak - Rijeka

SOKOLSKO DRUŠTVO ALEKSANDROVO

Naše društvo bilo je namislilo dati jedan pozorišni komad na Uskršnji po-nedeljak i to »Obiteljsku tajnu« od Ku-mičića, ali zbog smrti brata Luke Ško-de bila je ta pretstava odgodena, te je data u nedelju 23 aprila.

Pre same pretstave izneo je pre-sednik dilekt. sekcije brat Krstulja Šime-katki sadržaj komada da bi sama pret-stava bila što razumljivija. Pretstava je odigrana uz zadovoljstvo čitave publi-ke, koja im je odala priznanje za nji-hov trud burnim pjeskom. I naši di-letanti kao i sam predsednik delit. sek-cije zadovoljni su i ne žale onoliko iz-gubljenih sati za učenje pretstave kad im je ovako njihov trud okrunjen odlič-nim uspehom.

Oni su također neki dan na svom sastanku zaključili da će ovaj komad davati i u obližnjim mestima.

SOKOLSKO DRUŠTVO KASTAV

Prošli ponedeljak nakon 9 godina svoga službovanja u Kastvu ostavio je naše mesto dosadašnji općinski blagaj-nik Haramija Josip, oputovavši u novo službovo mesto u Rab u svojstvu taj-nika općine rapske.

Brat Haramija bio je član gotovo svih kulturnih i nacionalnih društava u Kastvu, nekoliko godina bio je blagaj-nik našega društva, a u društvu obna-sao je i dužnost gospodara. — Sudelo-vao je u dramatskoj i pevačkoj sekciji našeg društva.

Svoj odlazak brat Haramija proslavio je u krugu svoje sokolske braće i svojih kolega.

Na uspomenu ovog bratskog i dru-garskog sastanka i odlaska brata Hara-mije br. Caravaris, starešina društva, polaze u društvenu blagajnu Sokolskog društva Rab 100 dinara, a brat Harami-ja daje 100 dinara kao pripomoć onoj braći vežbačima našeg društva, koji polaze na pokrajinski slet u Ljubljani-ove godine.

Na odlasku želimo bratu Haramiji da u ugodnoj uspomeni zadrži boravak u Kastvu i da sa sokolskim radom na-stavi u Sokolskom društvu u Rabu.

Župa Varaždin

SOKOLSKO DRUŠTVO LUDBREG

Dilektantska sekcija istoga društva priredila je na Uskršni ponedeljak 17 aprila kazališnu pretstavu »Običan čovek«, šalu u tri čina od Branislava Nu-sića.

Za ovu je pretstavu kod gradanstva vladao velik interes tako, da su ulazni-ke bile još u preprodaju razgrabljenе, a sva mesta u sokolskoj dvorani potpuno zauzeta.

Gradanstvo je s punim pravom očekivalo, da će im njihovi prokušani dilektanti i opet pružiti jednu večer ugodne razonode. I nije se prevarilo. Dilektanti su nastupili u punoj formi, te u najvećem raspoloženju odigrali čitav komad. Svoje su uloge odigrali na opće zadovoljstvo, te su posle svakog čina nagrađeni burnim pjeskom.

Posle pretstave razvila se animira-na zabava uz svirku društvenog tambu-raškog zboru.

Materijalni uspeh bio je vrlo do-bar, a moralni iznad svakog očekivanja.

SOKOLSKO DRUŠTVO VARAŽDIN

U nedelju dne 30 aprila priredio je naraštajski otsek svoje selo u počast uspomeni dana Zrinjskog i Frankopana. Posle pozdravnog govora naraštaj-ja Dure Kocijanca recitovali su nara-štajka Rauš i naraštajac Šimunić dve pesmice V. Nazora: »Čakovec i Kra-jevica«. Kako je priredba pala baš u nedelju trezenosti održao je naraštajac Emil Krnoul kratko, ali sadržajno, predavanje o značaju i važnosti tre-zvenjaštva. Iza toga su sledile vežbe dece i naraštaja. Sve je bilo odlično iz-vedeno: najmanja deca izvela su igre, muška deca vežbe na gredi i preskoke kroz obrć, ženska deca preskoke pre-ko kozlića, zatim proste vežbe za slet u Ljubljani (izvedene po muškoj i ženskoj deci, te naraštaju). Muški je na-raštaj izveo skupine na konju i presko-ke preko konja, a ženski naraštaj vežbe na krugovima. — Posle programa raz-vila se igranka uz svirku sokolske fan-fare. Poset je bio vrlo lep.

SOKOLSKA ČETA VRATIŠINEC

Na uspomenu mučeničke smrti Pe-tra Zrinjskog i Franje K. Frankopana, priredila je naša četa svečanu akademiju s biranim točkama. Akademija je otvorena državnom himnom, koju je skladno otpjevao meš. zbor. Nakon him-ne održao je brat Novak Valentin odlično predavanje o mučeničkoj smrti velikana. Predavanje je nadopunio brat

načelnik Žganec Mirko s čitanjem od-lomka iz »Urote«. Prisutni gledaoci pomno su pratili toč predavanja. Iza toga sledila je deklamacija Šenoine pesme »Na Ozlju gradi«. Tamburaški zbor otsvirao je »Frankopanku«.

Tehnički deo akademije izveden je odlično. Pojedine kategorije nastupile su s ljubljanskim prostim vežbama. Čla-novi su osim toga nastupili i s »Veče na školju«. Akademija je bila završena s pevanjem »U boju«. Zborovima je ravnalo brat Žganec. Poset od strane član-stva i općinstva bio je odličan. Moralni uspeh je postignut.

SOKOLSKA ČETA U ZASADBERGU

Agilno Sokolsko društvo Čakovec osniva sve veći broj sokolskih četa u Medimurju. Dana 23 aprila sazvana je konstituirajuća skupština, na kojoj se je sakupilo preko 30 odraslih seljaka, koji su sa znatnim interesom saslušali razlaganja i tumačenja izaslanika ma-tičnog društva braće Izidora Gudela i Martina Ribarića, koji su opširno go-vorili o ideologiji Sokolstva, kao i o zadaći sokolskih četa.

Nakon kratkog dogovora pristupili su svu prisutnu u novoosnovanu četu i jednoglasno izabrali ovaj prvi od-bor čete: starešina Đuro Perhoć, zame-nik Stjepan Poplek, tajnik i načelnica Božica Sovretić, načelnik i prosvetar Željko Cinzek, zamenik Mijo Novak, blagajnik Stjepan Korunić, odbornici: Luka Mesarić, Josip Šolar, Mijo Leva-čić; revizori: Antun Polanec, Franjo Kamenar i Antun Marčec.

Zaključeno je da se umoli Sokol-ska župa Varaždin da odobri osnutak ove čete, tim više, što članstvo iste već vežba pojedine vežbe. Nakon skup-štine održan je nastup pojedinih kate-gorija, te su nastupila ženska deca u vežbama s venčićima, muška deca u vežbama s puškama i članovi u prostim vežbama za pokrajinski slet u Ljub-ljanu.

Župa Vel. Bečkerek

SOKOLSKO DRUŠTVO MOKRIN

Sokolsko društvo Mokrin priredilo je za vreme uskršnjeg posta tri sela, koja su uspela u moralnom i materijal-nom pogledu. Posle ovih uspelih sela došao je još jedan lep uspeh ovađašnjeg Sokolskog društva — uskršnja akade-mija. Ova akademija održana je dru-gog dana Uskršta s ovim programom: 1) Pozdravna reč brata prosvetara Du-sana Adamova, 2) »Car Cira«, pozorišni komad u tri čina, izveo muški i žen-

ski podmladak, 3) »Oj letni sivi sokol«, vežba uz pesmu, izveo muški podmladak, 4) »Deca i leptir«, simbolička vežba, uz pesmu, izveo ženski podmladak, 5) Vežba za župski slet muškog naraštaja, 6) Članske vežbe za župski slet.

Društvo se sada obratilo celu paž-nju na spremanje svih kategorija za javni čas, koji će se održati 25 maja o. g., a za koji kod gradanstva vlasti-va veliko interesovanje. Na ovom javnom času odredice se takmičarska vrsta, koja će učestvovati na župskim utak-micama.

D. A.

SOKOLSKO DRUŠTVO PADEJ

Sokolsko društvo u Padeju pri-re-dilo je na drugi dan Uskršta prvu ovo-godišnju zabavu. Ukrasena sokolana bila je puna gradanstva, koje je time htelo da iskaže svoje poštovanje i sim-patiju Sokolu, koji osobito u manjin-skom selu, kao što je naše, najviše doprinaša nacionalnoj misli.

Zabavu je otvorio društveni pro-svetar br. Sekulić lepim govorom, pri-kazujući rad i glavne ideje Sokolstva. Posle govora izveden je veoma uspešno pozorišni komad »Vojvoda Brana«. Zabava je vrlo dobro uspela u svakom pogledu.

M. M.

SOKOLSKO DRUŠTVO TOMAŠEVAC

Sokolsko društvo Tomaševac po-krenulo je akciju oko podizanja sokol-skog doma. U tu svrhу odmah je usta-novljen i fond za gradnju, u koji su podarili: starešina br. Zupan Janko 1000 Din, br. Turina 1000 Din, koji je ujedno stavio na raspoložnje svoj motorni šlep za prevoz grade. Ujedno su obećali svoju potporu beležnik gosp. Maksić, g. Vitomirov i dr. Reseno je nadalje uputiti apel svim mesnim usta-novama, upravama, zadrgama, ban-kama za dobrovoljne priloge.

Z. H. N.

SOKOLSKA ČETA GREĐANI

Dana 17 aprila o. g. priredila je Sokolska četa Gređani zabavu, koju su posetili prijatelji Sokolstva u vrlo le-pom broju.

Pozdravljeni govor održao je stareši-na čete brat Mile Besjedić, koji je bio burno pozdravljen.

Program se sastajao iz dviju dekla-macija, dvaju pozorišnih komada i to: »Začarano blago« i »Začarani ormar«, koje su izvodili članovi, članice i nara-štaj ove čete, zatim ritmička vežba tro-jice; vežbali su članovi bratske čete Bodegraji.

Program je praćen s naročitom pa-znjom i zadovoljstvom.

Posle programa bilo je narodno veselje. Svirao je tamburaški zbor čete Gređani. Narodno veselje završilo se sa slavonskim kolom.

D. S.

Župa Zagreb

SOKOLSKO DRUŠTVO IVANIĆ GRAD

Na uskršnji ponedeljak održalo je Sokolsko društvo u Ivanić Gradu akademiju u dvorani Gradanskog doma. Poset ove priredbe bio je dosta dobar. Uz članove, naraštaj i podmladak, vi-delj smo lepi broj roditelja, koji su se interesovali za vežbe svoje dece. U 8 i po sati na večer akademiju je otvo-rio starosta br. dr. Cvjetko Krsinic, le-čnik, koji je lepim prigodnim go-vorom pozdravio prisutne, naglasivši, da se u Sokolu odgaja omladina kako se

Bratje, sestrel!

Pripravite se pravočasno za zleta v Ljubljani in Sušaku; nabavite vse potrebno za deco, naraščaj in članstvo pri najstarejši bratski tvrdki: BRANKO PALČIĆ, dobavitelj Saveza SKJ ZAGREB, KR. MARIJE UL. 6; Brzoj. nasl. TRIKOTAŽA ZAGREB, TELEFON 26-77. PODRUŽNICA V BEogradu, BALKANSKA 24 Vsa potrebščine in drugo odgovarajo predpisom Saveza SKJ. — Zahtevajte cene in prospekt. Zmerne cene. — Solidna postrežba. 210-19

Širite sokolsku štampu!
Svako sokolsko društvo, svaki član i svaka članica treba da nabavi.

Sokolsku knjižnicu

I. sveska:	E. Gangl: O sokolski ideji.
II. "	Ing. Lado Bevc: Sokolsko prosvetno delo.
III. "	Dr. Miroslav Tyrš: Naš zadatak, smer i cilj.
IV. "	Vekoslav Bučar: Dr. Ivan Oražen.
V. "	Dr. Miroslav Tyrš: Sokolska gesla.
VI. "	Jan Pelikan: Dr. Miroslav Tyrš.
VII. "	Jan Kren: Cilj sokolskih teženj.
VIII. "	E. Gangl: Tyrševa Sokolstvo. (Sloven. tekst.)
VIII. a "	Isto. (Srpsko-hrvatski tekst.)
IX. "	Dr. Niko Mrvoš: Pogledi i misli dr. Miroslava Tyrša.

Svaka sveska stoji 3 Din

PUTEVI I CILJEVI

U tvrdom povezu 8 Din

ODBOJKA (VOLLEY BALL)

U kartonu 12 Din

Franjo Malin: Praktički udžbenik češkog jezika.

U kartonu 15 Din

Dr. Viktor Novak: SVEŠLOVENSKA MISAO

U kartonu 9 Din

Miroslav Ambrožić: METODIKA SOKOLSKE VZGOJE

U tvrdom povezu 36 Din

Franjo Malin: ČEHOSLOVACI I ČEHOSLOVAČKA

U kartonu 15 Din

Jugoslovenska Sokolska Matica
Ljubljana, Narodni dom

211-18

Pisemski papir in kartoni s sokolskim grbom!

Izdali smo več vrst pisemskega papirja in kartonov s sokolskim grbom na papirju in na kuverti

Prva zalog je uspela izredno lepo, zato pohite tite z naročilom!

Cena mapi (10 papirjev oz. kartonov in 10 kuvert) od Din 8— do Din 11—

KNJIGARNA UČITELJSKE TISKARNE

LJUBLJANA, FRANČIŠKANSKA 6
MARIBOR, TYRŠEVA CESTA 44

215-18

PRVA JUGOSLOVENSKA INDUSTRIJA ŠPORTSKIH POTREPŠTINA

M. DRUCKER